

Piegādes ķēdes sertifikācija

FSC-STD-40-004 V3-1

Nosaukums:	Piegādes ķēdes sertifikācija
Dokumenta kods:	FSC-STD-40-004 V3-1
Standarts apstiprināts:	2021.gada 14. janvārī
Kontaktinformācija:	FSC Starptautiskais centrs - Pamatnostādņu un standartu nodaļa - Charles-de-Gaulle-Str. 5 53113 Bonna, Vācija
	 +49-(0)228-36766-0 +49-(0)228-36766-30 policy.standards@fsc.org
© 2021 Forest Stewardship Council, A.C. Visas tiesības ir aizsargātas FSC® F000100	
<p>Neviena šī darba daļa, uz kuru attiecas izdevēja autortiesības, nedrīkst tikt reproducēta vai kopēta jebkādā formā un veidā (grafiski, elektroniski, mehāniski, ieskaitot fotokopēšanu, materiāla ierakstīšanu, materiāla audio ierakstīšanu vai izmantojot informācijas meklēšanas sistēmas) bez izdevēja rakstiskas atļaujas.</p> <p>Dokumenta drukātie eksemplāri netiek kontrolēti un ir paredzēti tikai atsaucei. Elektronisko versiju lūdzu skatīt FSC tīmekļa vietnē (ic.fsc.org), lai pārliecinātos, ka jūs atsaucaties uz standarta jaunāko versiju.</p>	

Forest Stewardship Council (FSC) ir neatkarīga, nevalstiska bezpeļņas organizācija, kas ir dibināta, lai veicinātu videi atbilstošu, sociāli izdevīgu un ekonomiski pamatotu pasaules mežu apsaimniekošanu.

FSC vīzija ir pasaules mežu apsaimniekošana atbilstoši mūsu paaudzes sociālajām, ekoloģiskajām un ekonomiskajām tiesībām un vajadzībām, neapdraudot nākamo paaudžu vajadzības.

Ievads

FSC piegādes ķēde (PK) ir produktu ceļš no meža, vai otrreizēji pārstrādātu materiālu gadījumā no brīža, kad materiāls tiek atgūts, līdz galamērķim, kur produkts tiek realizēts ar FSC atsauci un/vai produkts ir gatavs un tiek marķēts ar FSC prečuzīmi. Piegādes ķēde ietver katru ieguves, pārstrādes, tirdzniecības un izplatīšanas posmu, kurā virzība uz katru nākamo piegādes ķēdes posmu ietver produkta īpašumtiesību maiņu.

Pie jebkuras īpašumtiesību maiņas FSC sertificētu produktu piegādes ķēdē, attiecīgās organizācijas līmenī ir nepieciešams izveidot efektīvu PK vadības sistēmu. Ja organizācija vēlas realizēt savus produktus ar FSC atsauci, tad PK vadības sistēmas efektivitāti vispirms pārbauda neatkarīga, FSC akreditēta sertifikācijas organizācija.

FSC sertifikācija šādām vadības sistēmām ir radīta, lai nodrošinātu ticamu garantiju, ka produkti, kas tiek pārdoti ar FSC atsauci, nāk no labi apsaimniekotiemi mežiem, kontrolētiem izcelsmes avotiem un otrreizēji pārstrādātiem materiāliem vai to kombinācijām. Tādējādi FSC PK sertifikācija atvieglo pārredzamu preču plūsmu piegādes ķēdē.

Standarta iepriekšējās versijas

V1-0 2004. gada septembrī FSC direktoru padome apstiprināja "FSC-STD-40-004 V1-0: FSC PK standarts uzņēmumiem, kuri piegādā un izgatavo FSC sertificētus produktus" sākotnējo versiju.

V2-0 Šis nozīmīgais standarta pārskats ieviesa jaunus konceptus PK sertifikācijā, kā piemēram, produktu grupas un kredītu sistēmu. Trīs tehnisko darba grupu sanāksmēs, kas notika no 2005. gada oktobra līdz 2007. gada februārim, tika ņemtas vērā dažādas rekomendācijas un ieteikumi, kā arī apkopots ieinteresēto pušu viedoklis par dažādiem publiskajiem projektiem un FSC diskusiju dokumentu "FSC-DIS-01-013: FSC PK standarta pārskatīšana un labojums". V2-0 tika apstiprināta FSC Direktoru padomes 46. sanāksmē, 2007. gada novembrī.

V2-1 Šis nelielais standarta labojums ieviesa jaunas FSC PK prasības attiecībā uz sertificāta turētāja saistībām pret FSC vērtībām un darba un veselības aizsardzību. Šo dokumenta versiju FSC Pamatnostādņu direktors apstiprināja 2011. gada 1. oktobrī.

V3-0 Šajā nozīmīgajā standarta pārskatā tika ņemti vērā pieci 2011. gada FSC Ģenerālās Asamblejas priekšlikumi (38., 43., 44., 45. un 46. priekšlikums), kā arī FSC International pasūtītie pētījumi par daudz filiāļu kredīta sistēmu, piegādes ķēdes integritāti un iespējām labāk novērtēt no iepriekšējā patērētāja iegūtos otrreizēji pārstrādātos materiālus FSC sistēmā. Šo dokumenta versiju FSC Direktoru padome apstiprināja savā 73. Sanāksmē, 2016. gada novembrī.

V3-1 Šis nelielais standarta labojums ieviesa jaunas FSC darba pamatprasības PK sertifikācijā, kā arī ieviesa grozījumus un redakcionālus labojumus, lai uzlabotu standarta kvalitāti, iekļaujot paskaidrojošas piezīmes un interpretācijas. Šo dokumenta versiju FSC Direktoru padome apstiprināja 2021. gada janvārī.

Saturs

Ievads

A	Mērķis	5
B	Darbības joma	5
C	Spēkā stāšanās datums un derīgums	6
D	Atsauces	6
	I sadaļa: Vispārējās prasības	8
1	Piegādes ķēdes vadības sistēma	8
2	Materiālu ieguve	9
3	Materiālu pārvaldīšana	11
4	FSC materiālu un produkcijas uzskaitē	11
5	Pārdošana	12
6	Atbilstība koksnes legalitātes likumiem	14
7	FSC darba pamatprasības	15
	II sadaļa: FSC atsauču kontrole	16
8	Produkcijas grupu izveide FSC atsauču kontrolei	16
9	Transfēra (nodalītā) sistēma	17
10	Procentuālā sistēma	18
11	Kredītsistēma	20
	III sadaļa: Papildu prasības	22
12	FSC marķējuma prasības	22
13	Ārpakalpojumi	22
	IV sadaļa: Atbilstība vienas, vairāku darbības vietu un grupas piegādes ķēdes sertifikācijai	24
14	Atbilstība vienas darbības vietas PK sertifikācijai	24
15	Atbilstība vairāku darbības vietu PK sertifikācijai	24
16	Atbilstība grupas PK sertifikācijai	25
A	Pielikums. Produkcijas grupu piemēri (informatīvs)	27
B	Pielikums. FSC kontroles sistēmu piemērošanas piemēri (informatīvs)	27
C	Pielikums. Piemēri, kuri produktu komponenti ir jāsertificē (normatīvs)	30
D	Pielikums. FSC darba pamatprasību pašnovērtējums (normatīvs)	34
E	Pielikums. Terminu un definīcijas	43

A Mērķis

Šī standarta mērķis ir noteikt minimālās pārvaldības un ražošanas prasības organizācijas piegādes ķēdei tā, lai pierādītu, ka meža izcelsmes materiāli un produkti, kas iepirkti, marķēti un pārdoti kā FSC sertificēti, ir iegūti no labi apsaimniekotiemiem mežiem, kontrolētiem izcelsmes avotiem, otrreizēji pārstrādātiem materiāliem vai šo metožu kombinācijās, un, ka visas ar tām saistītās FSC atsaucis ir likumīgas un precīzas.

B Darbības joma

Šis ir pamatstandarts FSC PĶ sertifikācijai, kurā ir noteiktas prasības, kas attiecas uz visām organizācijām – gan tām, kas jau ir saņēmušas PĶ sertifikātu, gan tām organizācijām, kas ir pieteikušās saņemt FSC sertifikātu, lai varētu nodrošināt meža produktu iegūvi, pārstrādi, marķēšanu un pārdošanu ar FSC atsauci.

1. Uz ko ir attiecināma FSC PĶ sertifikācija?

Lai produktu varētu uzskatīt par FSC sertificētu, ir jāpastāv nepārtrauktai sertificētu organizāciju ķēdei, kas ir neatkarīgas sertifikācijas iestādes sertificēta, aptverot visus produkta juridisko īpašumtiesību maiņas posmus no sertificēta meža vai no ķēdes sākuma vietas līdz pat produktu pārdošanai ar FSC paziņojumu un/vai punktam, kad produkts ir gatavs un tiek FSC marķēts. Tieši tāpēc PĶ sertifikācija ir nepieciešama visām meža produktu piegādes ķēdes organizācijām, kurām ir juridiskas īpašumtiesības uz sertificētiem produktiem un, kuras veic vismaz vienu no šīm darbībām:

- a) pārdod FSC sertificētus produktus ar FSC paziņojumiem pārdošanas dokumentos;
- b) marķē produktus kā FSC sertificētus;
- c) ražo vai maina FSC produktu sastāvu (piemēram, sajauc vai pievieno meža izcelsmes materiālu produktam) vai maina to fizisko integritāti (iesaiņošana, produkta pārpackošana u.c.);
- d) reklamē FSC sertificētus produktus, izņemot gatavus produktus un produktus ar FSC marķējumu, kurus var reklamēt nesertificētas organizācijas (piemēram, mazumtirgotāji), saskaņā ar FSC- STD-50-002 *Nosacījumi FSC preču zīmju lietošanai reklamēšanas nolūkā organizācijām, kas nav FSC sertificētas turētājas.*

PIEZĪME: FSC atsaucis ir nepieciešamas gadījumos, kad klienti vēlas izmantot FSC sertificētus produktus kā izejmateriālu citu sertificētu produktu ražošanai un/vai pārdot tos kā FSC sertificētus.

PĶ sertifikācija nav jāveic organizācijām, kas sniedz pakalpojumus citām sertificētām organizācijām, neuzņemoties juridiskas īpašumtiesības pār sertificētajiem produktiem, tai skaitā:

- a) aģentiem un izsoļu namiem, kas organizē sertificētu produktu tirdzniecību starp pircēju un pārdevēju;
- b) loģistiskas pakalpojumu sniedzējiem, kuri transportē un/vai īslaicīgi uzglabā sertificētus produktus;
- c) pakalpojuma sniedzējiem, kas darbojas saskaņā ar ārpalpojuma līgumu atbilstoši šī standarta 13. sadaļas nosacījumiem.

2. Kuriem produktu komponentiem ir jābūt sertificētiem?

Visiem no meža iegūtu produktu komponentiem, kam ir funkcionāls mērķis, ir jāatbilst PĶ kontroles prasībām. Komponentam ir funkcionāls mērķis, ja, izņemot attiecīgo komponentu, tiek traucēta produkta funkcija. Meža produkti ar sekundārām funkcijām (piemēram, transportēšana, aizsardzība vai dozēšana) var tikt atbrīvoti no PĶ kontroles prasībām.

Iepakojums, kas ir izgatavots no meža produktu izejmateriāliem (piem., papīra vai koka), uzskatāms par atsevišķu elementu, kas nav saistīts ar iepakojumā esošo produktu. Tādēļ organizācija var izvēlēties sertificēt iepakojumu vai tā saturu, vai abus.

PIEZĪME: Attiecībā uz nekoksnes meža produktiem, ir pieļaujams, ka tiek sertificēta tikai viena produkta sastāvdaļa/komponents kamēr vien FSC marķējumā un/vai citos saistītos dokumentos ir norādīta skaidra atsaucis uz šīm produkta sastāvdaļām/komponentēm.

Šis standarts ir sadalīts četrās daļās. I un II daļa attiecas uz vispārējām prasībām, kas ir obligātas visiem PĶ sertifikātu turētājiem. Prasības, kas ir noteiktas III un IV daļā piemēro saskaņā ar katra sertifikāta darbības jomu.

Visus šī standarta aspektus uzskata par normatīviem, tostarp darbības jomu, spēkā stāšanās datumu, atsauces, terminus un definīcijas, tabulas, ailes un pielikumus, ja vien nav noteikts citādi.

C Spēkā stāšanās datums un derīgums

Apstiprināšanas datums	2021.gada janvāris
Publicēšanas datums	2021.gada 2. februāris
Spēkā stāšanās datums	2021.gada 1. septembris
Pārejas periods	2021.gada 1. septembris – 2022.gada 31.decembris
Derīguma termiņš	Līdz standarta aizstāšanai vai atcelšanai

PIEZĪME: Pārejas perioda beigās visiem sertifikāta turētājiem jābūt izvērtētiem atbilstoši šai standarta versijai.

D. Atsauces

FSC-STD-40-004 ir pamatstandarts, kas attiecas uz visu PĶ organizāciju sertifikāciju, un tas ir apvienojams ar papildinošiem standartiem saskaņā ar organizācijas sertifikāta darbības jomu tā, kā norādīts A tabulā.

Uzskaitītie papildu standarti un citi normatīvie dokumenti ir būtiski FSC-STD-40-004 piemērošanai. Uz nedatētām atsaucēm attiecināma references dokumenta jaunākā versija (ieskaitot visus tā grozījumus).

Tabula A. FSC piegādes ķēdes normatīvā struktūra

FSC normatīvie dokumenti, kas attiecināmi uz visiem PĶ sertifikāta turētājiem	
FSC-STD-40-004 <i>Piegādes ķēdes sertifikācija</i> FSC-STD-40-004a <i>FSC produkcijas klasifikācija (FSC-STD-40-004 pielikums)</i> FSC-DIR-40-004 <i>FSC direktīva par piegādes ķēdes sertifikāciju</i> FSC-POL-01-004 <i>Politika attiecībā uz organizāciju asociāciju ar FSC</i>	
Papildus normatīvie dokumenti (piemērojami saskaņā ar sertifikāta darbības jomu)	
Darbības joma	Piemērojamie normatīvie dokumenti
Grupās vai vairāku darbības vietu PĶ sertifikācija	FSC-STD-40-003 <i>Vairāku darbības vietu piegādes ķēdes sertifikācija</i>
Kontrolētās koksnes iegūšana	FSC-STD-40-005 <i>Kontrolētās koksnes iegūšanas prasības</i> FSC-DIR-40-005 <i>FSC Direktīva FSC Kontrolētai Koksnei</i>
Otrreiz pārstrādātu materiālu ieguve	FSC-STD-40-007 <i>FSC standarts otrreiz pārstrādāta materiāla izmantošanai FSC produkciju grupās un FSC sertificētos projektos</i>
FSC preču zīmju lietošana	FSC-STD-50-001 <i>FSC preču zīmju lietošanas nosacījumi sertifikāta turētājiem</i>

PIEZĪME: FSC normatīvās struktūras interpretācija ir pieejama FSC mājaslapā (ic.fsc.org).

3. Pavēles formas nosacījumu izteiksmē [Adaptēts no ISO/IEC Direktīvas 2. daļas: Starptautisko standartu struktūras un izstrādes noteikumi]

“ir”: nosacījuma izpilde ir obligāta, lai nodrošinātu atbilstību standartā noteiktajai prasībai.

“*vajadzētu*”: starp vairākām pieejamajām opcijām viena tiek rekomendēta kā īpaši piemērota, taču tas neizslēdz citas opcijas kā neatbilstošas. Tas nozīmē vienīgi to, ka priekšroka tiks dota noteiktam darbības virzienam, bet arī ekvivalentas darbības tiks uzskatītas par piemērotām, ja tās uzskatāmi pierādīs un nodrošinās standarta nosacījuma izpildi.

“*drīkst*”: norāda uz darbības virzienu, kas ir pieļaujams standarta dokumenta robežās.

“*var*”: norāda uz materiālu, fizisku vai sekojošu darbību iespējamību vai iespējām.

I sadaļa: Vispārējās prasības

1 Piegādes ķēdes vadības sistēma

- 1.1 Organizācijai ir pienākums ieviest un uzturēt PĶ vadības sistēmu, kas atbilst tās izmēram un struktūrai, lai nodrošinātu nepārtrauktu atbilstību visām sertifikācijas prasībām, tostarp:
- a) iecelt vadības pārstāvi, kurš kopumā uzņemas atbildību un, kuram ir pilnvaras attiecībā uz organizācijas atbilstības nodrošināšanu visām piemērojamajām sertifikācijas prasībām;
  - b) ieviest un uzturēt aktuālas, dokumentētas procedūras, kas ietver uz organizācijas darbības jomu attiecināmās sertifikācijas prasības;
  - c) noteikt atbildīgās personas, kas nodrošinās katras procedūras ieviešanu;
  - d) apmācīt darbiniekus par organizācijas procedūru jaunākajām versijām, lai nodrošinātu viņu kompetenci PĶ vadības sistēmas ieviešanā;
  - e) uzturēt pilnīgu un aktuālu dokumentu uzskaiti, kas ir būtiska, lai pierādītu organizācijas atbilstību visām piemērojamajām sertifikācijas prasībām. Dokumentus ir jāglabā vismaz piecus (5) gadus. Kā minimums, organizācijai ir jāglabā šādus sertifikāta darbības jomai nepieciešamos dokumentus: procedūras, produktu grupu sarakstus; apmācību reģistru; iepirkuma un pārdošanas dokumentus; materiālu uzskaites reģistru; gada apjoma kopsavilkumus; preču zīmju saskaņojumus, informāciju par piegādātājiem, sūdzībām un ārpakalpojumu; neatbilstošu produktu kontroli; verificācijas programmu reģistru attiecībā uz otrreiz pārstrādātiem materiāliem un uzskaiti, kas saistīta ar likumības pārbaudes sistēmu kontrolētiem materiāliem un FSC Controlled Wood materiāliem.
- 1.2 Organizācija piemēro 4. nodaļā noteiktos atbilstības kritērijus, lai definētu tās atbilstību vienas, vairāku vai grupu darbības vietas piegādes ķēdes sertifikācijai.
- 1.3 Organizācijai ir jāievēro FSC pamatnostādnes, kas definētas FSC-POL-01-004 *Organizācijas Asociācijas Politika ar FSC*.
- 1.4 Organizācijai ir pienākums nodrošināt darba aizsardzību un arodveselību (OHAS) saviem darbiniekiem. Kā minimums, organizācijai ir jānosaka pārstāvis, kas atbilstoši organizācijas lielumam un struktūrai izveido un ievieš darba aizsardzības procedūras, un apmāca savus darbiniekus darba aizsardzības jautājumos.
- PIEZĪME: Citas sertifikācijas, kā arī valsts darba aizsardzības likuma ievērošana un izpilde, kas sevī ietver 1.4. punktā prasītos elementus, var tikt uzskatītas par pierādījumu 1.4. punkta izpildei (piemēram, organizācija var tikt automātiski uzskatīta par atbilstošu 1.4. punktā noteiktajām prasībām).
- 1.5 Organizācijai ir jāpieņem¹ un jāievieš politikas deklarācija(s), kas aptver FSC darba pamatprasības. Politikas deklarācija ir pieejama ietekmētajām un ieinteresētajām pusēm, kā arī organizācijas sertifikācijas iestādei.
- 1.6 Organizācijai ir jāuztur aktuāls pašnovērtējums, kurā tiek aprakstīts kā organizācija piemēro FSC darba pamatprasības savās darbībās. Pašnovērtējums ir jāiesniedz organizācijas sertifikācijas iestādei.
- 1.7 Organizācijai ir jānodrošina, ka visas saņemtās sūdzības par organizācijas atbilstību tās PĶ sertifikāta darbības jomai ir pienācīgi izskatītas, tostarp:

¹ Drīkst izstrādāt jaunu politiku vai izmantot jau esošo.

- a) divu (2) nedēļu laikā pēc sūdzības saņemšanas, organizācija apstiprina sūdzības saņemšanu sūdzības iesniedzējam;
  - b) trīs (3) mēnešu laikā organizācija izskata sūdzību un piedāvā risinājumus. Ja sūdzības izskatīšanai nepieciešams ilgāks laiks, par to tiek paziņots sūdzības iesniedzējam un organizācijas sertifikācijas iestādei;
  - c) Organizācija veic atbilstošas darbības attiecībā uz sūdzībām un novērš trūkumus procesos, kas ietekmē tās atbilstību sertifikācijas prasībām;
  - d) Organizācija informē sūdzības iesniedzēju un sertifikācijas iestādi, par to, ka sūdzība ir veiksmīgi izskatīta un slēgta.
- 1.8 Organizācija ir izstrādājusi procedūras, kas nodrošina, ka visi neatbilstošie produkti tiek identificēti un kontrolēti, lai novērstu to neparedzētu pārdošanu un piegādi ar FSC atsaucēm. Ja pēc piegādes tiek konstatēti FSC neatbilstoši produkti, organizācijai ir jāveic šādas darbības:
- a) piecu darbadienu laikā pēc neatbilstoša produkta identifikācijas par to rakstiski paziņo savai sertifikācijas iestādei un visiem tieši ietekmētajiem klientiem, kas saņēmuši attiecīgo produktu. Saglabā pierādījumu par paziņojuma veikšanu;
  - b) analizē neatbilstošu produktu rašanās iemeslus un veic pasākumus, lai novērstu to atkārtosanos nākotnē;
  - c) sadarbojas ar sertifikācijas iestādi, lai tā varētu apstiprināt, ka ir veiktas atbilstošas darbības neatbilstības novēršanai.
- 1.9 Organizācijai ir jānodrošina sertifikācijas iestādei un Starptautiskajam Akreditācijas Servisam (ASI) pieeja darījumu pārbaudei, iesniedzot FSC darījumu paraugus tā, kā to pieprasa sertifikācijas iestāde.

PIEZĪME: Darījumu pārbaudes neietver cenu informācijas sniegšanu.

- 1.10 Organizācijai ir jāatbalsta šķiedru testēšana, ko veic sertifikācijas iestāde vai ASI, sniedzot paraugus un eksemplārus materiālu un produktu pārbaudei, kā arī pēc pieprasījuma jāsniedz informācija pārbaudei par sugu sastāvu.
- 1.11 Organizācija drīkst izmantot citas sertifikācijas shēmas kā pierādījumu atbilstībai 7.nodaļā 'FSC darba pamatprasības' noteiktajām prasībām.

PIEZĪME: FSC International pārbaudīs šo shēmu savienojamību ar FSC darba pamatprasībām un noteiks cik lielā mērā tās pārklājas ar 7.nodaļā minētajām prasībām.

2 Materiālu ieguve

- 2.1 Organizācijai ir jāuztur aktuāla informācija par visiem piegādātājiem, kas piegādā izejmateriālus FSC produkciju grupās noteikto produktu ražošanai, tostarp piegādātāju nosaukumus, sertifikācijas kodus (ja tādi ir) un piegādātos materiālus.
- 2.2 Lai apstiprinātu, ka nav notikušas izmaiņas, kas varētu ietekmēt piegādāto produktu pieejamību un autentiskumu, organizācija ar FSC sertifikātu datubāzes (info.fsc.org) starpniecību regulāri pārbauda aktīvo FSC piegādātāju sertifikātu derīgumu un produkciju grupu tvērumu.

PIEZĪME: Citas FSC platformas, kas ir sinhronizētas ar FSC sertifikātu datubāzi (t.i., preču zīmju portāls un tiešsaistes apliecinājumu platforma (OCP)), var veicināt

organizācijas atbilstību šai prasībai, nosūtot organizācijai automātiskus paziņojumus gadījumā, ja mainās piegādātāju sertifikāta tvērums.

- 2.3 Organizācija ir jāpārbauda piegādātāja pārdošanas un piegādes dokumenti, lai pārlicinātos, ka:
- piegādātā materiāla veids un daudzums atbilst piegādātāja iesniegtajai dokumentācijai;
  - dokumentos ir norādīta FSC atsauce;
  - piegādātāja FSC CoC vai FSC Controlled Wood kods ir norādīts pareizi un ir attiecināms uz piegādāto materiālu ar FSC atsauci.
- 2.4 Organizācijai ir jānodrošina, ka FSC produkciju grupās tiek izmantoti tikai derīgi ienākošie materiāli un pareizās materiālu kategorijas tā, kā norādīts Tabulā B.

Tabula B. Katrai FSC atsaucei atbilstoši ienākošie materiāli, kas attiecināmi uz produkciju grupas izejošajiem materiāliem.

Gatavās produkcijas FSC atsauce	Atbilstoša izejmateriāla FSC kategorija
FSC 100%	FSC 100%
FSC Mix x% / FSC Mix Credit	FSC 100%, FSC Mix x%, FSC Mix Credit, FSC Recycled x%, FSC Recycled Credit, controlled material, FSC Controlled Wood, pre-consumer reclaimed, post-consumer reclaimed.
FSC Recycled x% / FSC Recycled Credit	FSC Recycled x%, FSC Recycled Credit, pre-consumer reclaimed, post-consumer reclaimed.
FSC Controlled Wood	FSC 100%, FSC Mix x%, FSC Mix Credit, controlled material, FSC Controlled Wood.

- 2.5 Organizācijas, kuras FSC produkciju grupās izmanto pārstrādātu (reclaimed) nesertificētu materiālu, ievēro FSC-STD-40-007 prasības.
- 2.6 Organizācijas, kuras FSC produkciju grupās izmanto nesertificētu primāro izejmateriālu bez FSC atsauces, ievēro FSC-STD-40-005 prasības..
- 2.7 Organizācijas, kas savā ražotnē otrreizēji pārstrādā materiālus no primārās vai sekundārās apstrādes, var klasificēt šo materiālu ar tādu pašu vai zemāku materiālu kategoriju kā ienākošais materiāls no kura tas iegūts. Arī otrreizēji pārstrādātus materiālus no sekundārās apstrādes organizācija var klasificēt kā no ražotāja otrreizēji pārstrādātu materiālu. Izņēmums ir materiāli, kas ražošanas procesā tiek izmesti, bet tos varētu atkārtoti izmantot, iekļaujot tos atpakaļ tajā pašā ražošanas procesā, kas tos radījis.
- 2.8 Organizācija drīkst klasificēt krājumos esošo materiālu kā atbilstošu izejmateriālu, ja šie materiāli ir bijuši krājumā laikā, kad sertifikācijas iestāde veic organizācijas galveno novērtējumu un ja materiāli ir saņemti laikā starp galvenā novērtējuma datumu un organizācijas PĶ sertifikāta izdošanas datumu. Organizācijai ir jāspēj pierādīt sertifikācijas iestādei, ka materiāli atbilst FSC materiālu ieguves prasībām.

3 Materiālu pārvaldīšana

- 3.1 Gadījumos, kad pastāv risks, ka neatbilstošs materiāls var nonākt FSC produkciju grupās, organizācija ievieš vienu vai vairākas nodalīšanas metodes:
- Fiziska materiālu nodalīšana;
  - Materiālu nodalīšana laikā;
  - Materiālu identificēšana.

4 FSC materiālu un produktu uzskaitē

- 4.1 Katrai produkcijas grupai vai pasūtījumam organizācija ir noteikusi galvenos apstrādes posmus, kas saistīti ar materiāla tilpuma vai svara maiņu, un precīzē pārstrādes koeficientu(-us) katram posmam vai, ja tas nav iespējams, precīzē pārstrādes koeficientu visiem apstrādes posmiem kopā. Organizācijai ir pastāvīga metode pārstrādes koeficienta(-u) aprēķināšanai un tā tos pastāvīgi atjaunina.

PIEZĪME: Organizācijām, kas ražo produkciju pēc pasūtījuma, pirms ražošanas nav jānorāda pārstrādes koeficienti, bet tām ir jāuztur ražošanas dati, kas ļauj aprēķināt šos koeficientus.

- 4.2 Organizācijai ir jāuztur aktuāli materiālu uzskaites dati (piemēram, izklājlapas, ražošanas kontroles programmatūras dati) par visiem FSC sertifikāta tvērumā esošajiem materiāliem un produktiem, tostarp:
- Par ienākošajiem materiāliem: pirkuma dokumenta numurs, datums, apjoms un materiāla kategorija, ieskaitot procentu vai kredīta atsauci (ja ir attiecināms);
  - Par izejošajiem materiāliem: pārdošanas dokumenta numurs, datums, produkta apraksts, apjoms, FSC atsauce un attiecīgais atsaucē periods vai pasūtījums;
  - Par FSC procentu aprēķiniem un FSC kredītuzskaiti.
- 4.3 Organizācijas, kas ir FSC sertificētas un sertificētas atbilstoši citām mežsaimniecības sertifikācijas shēmām, un, kuru ienākošajiem un izejošajiem materiāliem vienlaicīgi piešķirtas šo sistēmu atsauces, ir jāpierāda, ka produktu apjomi nav nekorekti ieskaitīti vairākas reizes.

PIEZĪME: To var izdarīt, izveidojot vienotu uzskaites dokumentu visiem materiāliem, skaidri norādot materiālu un produktu daudzumu un izejošo materiālu sertifikāta atsauces(es). Ja tas nav iespējams, organizācijai vajadzētu atļaut sertifikācijas iestādei novērtēt šīs prasības izpildi ar citiem līdzekļiem.

- 4.4 Organizācijai ir jāgatavo pārskati par gada apjoma kopsavilkumiem (organizācijas ikdienā izmantotajās mērvienībās), kas aptver laikposmu no iepriekšējā pārskata perioda. Kopsavilkums parāda, ka izejošie materiāli pārdoti ar FSC atsauci ir atbilstoši ienākošā materiāla apjomam, esošajiem krājumiem un uz tiem attiecināmajām izejošo materiālu atsaucēm un pārstrādes koeficientiem pa produkciju grupām.

PIEZĪME: Organizācijas, kas ražo produktus pēc pasūtījuma (piemēram, kokapstrādes uzņēmumi, celtniecības apakšuzņēmēji, celtniecības uzņēmumi), drīkst iesniegt FSC gada kopsavilkumus kā pārskatu par darba pasūtījumiem vai celtniecības projektiem, nevis pa produkciju grupām.

5 Pārdošana

- 5.1 Organizācijai ir jāpārliedz, kapar produktiem pārdotiem ar FSC atsaucēm, izsniegtajos pārdošanas dokumentos (papīra vai elektroniskā formā), ir iekļauta šāda informācija:
- organizācijas nosaukums un kontaktinformācija;
  - informācija klienta identificēšanai, piemēram, klienta nosaukums un adrese (izņemot pārdošanai gala pircējam);
  - dokumenta izdošanas datums;
  - produkta nosaukums vai apraksts;
  - pārdoto produktu daudzums;
  - organizācijas FSC sertifikāta kods, kas saistīts ar FSC sertificētiem produktiem, un/vai FSC Controlled Wood kods, kas saistīts ar FSC Controlled Wood produktiem;
  - skaidra norāde ar FSC atsauci katrai produkta vienībai vai to kopējam produktu daudzumam tā, kā norādīts C tabulā.

Tabula C. Gatavajai produkcijai piemērojamās FSC atsaucēs saskaņā ar katru FSC kontroles sistēmu.

FSC gatavās produkcijas atsaucē attiecīgajai produkciju grupai	FSC kontroles sistēma		
	Nodalītā sistēma	Procentuālā sistēma	Kredītsistēma
FSC 100%	✓	N/A	N/A
FSC Mix x%	✓	✓	N/A
FSC Recycled x%	✓	✓	N/A
FSC Mix Credit	✓	N/A	✓
FSC Recycled Credit	✓	N/A	✓
FSC Controlled Wood	✓	✓ (skatīt 9.9 punktu)	✓ (skatīt 5.9 un 10.10 punktus)

- 5.2 Organizācijas, kas veido piegādes ķēdes pēdējo posmu un pārdod gatavus un marķētus FSC produktus (piemēram, mazumtirgotāji, izdevēji), savā pārdošanas dokumentācijā drīkst neiekļaut procentuālo vai kredīta informāciju (piemēram, izmantot "FSC Mix" atsauci, nevis "FSC Mix 70%" vai "FSC Mix Credit"). Tomēr tādā gadījumā šī informācija tiek zaudēta, un nākamajām piegādes ķēdē esošajām organizācijām nav atļauts izmantot vai atjaunot ar šiem produktiem saistīto procentuālo vai kredīta informāciju.
- 5.3 Ja organizācijas izsniegtie pārdošanas dokumenti netiek piegādāti kopā ar kravas vienību un šī informācija klientam ir nepieciešama, lai identificētu produktus kā FSC sertificētus, tad attiecīgajos piegādes dokumentos iekļauj to pašu informāciju, kas prasīta 5.1. punktā, pievienojot atsauci, kas to sasaista ar pārdošanas dokumentāciju.
- 5.4 Organizācijai ir jānodrošina, ka produkti, kas tiek pārdoti ar FSC 100%, FSC Mix vai FSC Recycled atsauci, pārdošanas dokumentācijā netiek norādīti ar citu mežsaimniecības sertifikācijas shēmu marķējumiem.

PIEZĪME: FSC sertificētam produktam pārdošanas un piegādes dokumentos var vienlaikus būt FSC atsauce un citu mežsaimniecības sertifikācijas shēmu atsauce pat tad, ja produkts ir FSC marķēts.

5.5 Organizācijas pārdošanas dokumentos var identificēt produkciju, kas izgatavota tikai no izejmateriāliem, kas iegūti no nelieliem vai kopienu ražotājiem, norādot šo informāciju pie FSC atsauces "Nelielu un/vai kopienu mežizstrādes ražotāju produkts". Sertifikāta turētāji var nodot šo informāciju tālāk pa piegādes ķēdi.

5.6 Pārdodot produktus, organizācija drīkst pārdošanas un piegādes dokumentos norādīt "FSC Controlled Wood" atsauci tikai tad, ja produkti ir neapstrādāti vai pusgatavi un klients ir FSC sertificēts.

5.7 Ja organizācija pārdošanas vai piegādes dokumentos nevar iekļaut FSC atsauci un/vai sertifikāta kodu, tad šo informāciju klientam ir jāsniedz izmantojot papildu dokumentu (piemēram, pavadvēstules). Šādā gadījumā organizācijai ir jāsaņem atļauja no savas sertifikācijas iestādes, ka tā ir tiesīga ieviest papildu dokumentāciju saskaņā ar šādiem kritērijiem:

- a) ir pieejama skaidra informācija, kas sasaista papildu dokumentu ar pārdošanas vai piegādes dokumentiem;
- b) nepastāv risks, ka klients varētu nepareizi interpretēt papildu dokumentāciju un to, kuri produkti ir vai nav FSC sertificēti;
- c) ja pārdošanas dokumentos iekļauti vairāki produkti ar dažādām FSC atsaucēm, tad pie katra produkta ir jābūt norādei par attiecīgo FSC atsauci, kas norādīts papildu dokumentos.

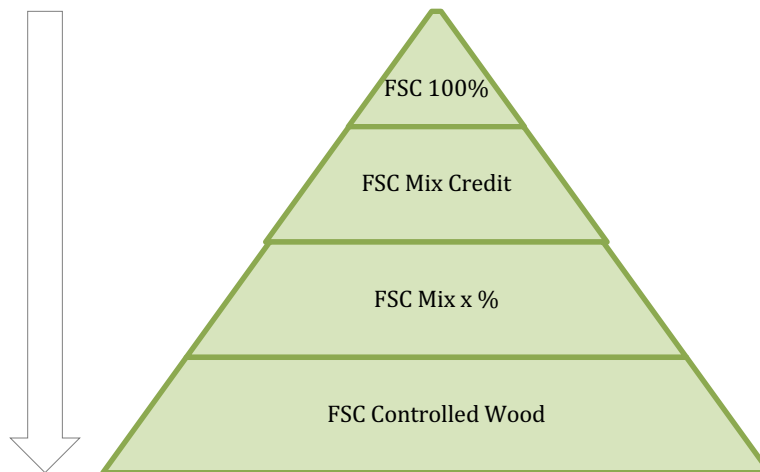
5.8 Organizācijas (piemēram, kokapstrādes uzņēmumi, celtniecības apakšuzņēmēji, celtniecības uzņēmumi), kas pārdod pēc pasūtījuma ražotus FSC produktus un rēķinos nenorāda šos produktus tā, kā prasīts 5.1. punktā, drīkst pie rēķiniem izsniegt papildus dokumentus būvniecībai vai citiem saistītiem pakalpojumiem. Papildus dokumentā jāiekļauj:

- a) atsauce uz informāciju, kas ir pietiekama, lai sasaistītu pakalpojumu rēķinu(s) ar papildus dokumentu;
- b) FSC sertificēto komponentu saraksts ar attiecīgajiem daudzumiem un FSC atsaucēm;
- c) organizācijas sertifikāta kods.

5.9 Organizācija drīkst pazemināt produkcijas FSC atsauci tā, kā parādīts A attēlā. FSC marķējumam ir jāatbilst tai FSC atsaucei, kas norādīta pārdošanas dokumentos, izņemot gadījumus, kad mazumtirgotāji pārdod gatavus un marķētus produktus gala klientiem.

PIEZĪME: Produkti, kas izgatavoti no 100% otrreiz pārstrādātiem materiāliem, var tikt apzīmēti tikai kā FSC Recycled.

A attēls. Noteikumi FSC gatavās produkcijas atsauču pazemināšanai

6 Atbilstība koksnes legalitātes likumiem

6.1 Organizācijai ir jānodrošina, ka tās FSC sertificētie produkti atbilst visiem spēkā esošajiem piemērojamiem koksnes likumīguma tiesību aktiem. Kā minimums, organizācijai ir:

- a) ieviestas procedūras, lai nodrošinātu, ka organizācija importē un/vai eksportē FSC sertificētus produktus saskaņā ar visiem spēkā esošajiem tirdzniecības un muitas likumiem² (ja organizācija eksportē un/vai importē FSC produktus);
- b) pēc pieprasījuma jāapkopo un jāsniedz informāciju par koku sugām (vispārīgais un zinātniskais nosaukums) un ieguves valsti (vai konkrētāku informāciju par atrašanās vietu, ja to prasa tiesību akti) tiešajiem klientiem un/vai citām FSC sertificētām organizācijām, kam vajadzīga šī informācija, lai ievērotu piemērojamos koksnes likumīguma tiesību aktus. Organizācija un pieprasītājs drīkst savstarpēji vienoties par šīs informācijas sniegšanas veidu un biežumu;

PIEZĪME: Informācija par ieguves reģioniem vai izstrādes koncesijām ir nepieciešama tad, ja nelikumīgas mežizstrādes risks starp izstrādes koncesijām nacionālā vai reģionālā līmenī atšķiras. Jebkura vienošanās, kas piešķir tiesības veikt mežizstrādi noteiktā teritorijā, ir uzskatāma par izstrādes koncesiju.

PIEZĪME: ja organizācijai nav pieejama informācija par sugām un izcelsmes valsti, tā nodod pieprasījumu augšup pa piegādes ķēdi saviem piegādātājiem, līdz ir iespējams iegūt informāciju.

- c) jāsniedz pierādījumi par atbilstību visiem piemērojamiem tirdzniecības un muitas likumiem;
- d) jānodrošina, ka FSC sertificēti produkti, kas satur tieši no ražotāja otrreizēji pārstrādātu koksni (izņemot otrreizēji pārstrādātu papīru), tiek pārdoti

² Tirdzniecības un muitas likumi ietver, bet neaprobežojas ar:

- Aizliegumiem, kvotām un citiem koksnes produktu eksporta ierobežojumiem (piem., aizliegums eksportēt neapstrādātus
- baļkus vai zāģētu koksni)
- Koksnes un koksnes produktu eksporta licenču prasībām
- Oficiālu atļauju koksnes un koksnes produktu eksportēšanai
- Koksnes produktu eksportam piemērojamiem nodokļiem un nodevām

tādiem uzņēmumiem, kas atrodas valstīs, kurās piemēro koksnes legalitātes likumus, **vai nu**:

- i) iekļaujot tikai tos no ražotāja otrreizēji pārstrādātus koksnes materiālus, kas atbilst FSC Controlled Wood prasībām saskaņā ar FSC-STD-40-005; **vai**
- ii) informējot savus klientus par to, ka produktā ir izmantota no ražotāja otrreiz pārstrādāta koksne, un tiek uzturēta likumības pārbaudes sistēma tā, kā to paredz spēkā esošie piemērojamie koksnes likumīguma tiesību akti.

PIEZĪME. Organizācijas, kas piemēro opciju c (i), blakus produktiem drīkst piemērot FSC-STD-40-005 prasības

7 FSC darba pamatprasības³

7.1 Piemērojot FSC darba pamatprasības, organizācijai ir jāņem vērā valsts normatīvajos aktos noteiktās tiesības un pienākumi, vienlaikus izpildot prasību mērķus.

7.2 Organizācija nenodarbina bērnus.

- 7.2.1 Organizācija nepieņem darbā darbiniekus, kuri ir jaunāki par 15 gadiem vai kuri ir jaunāki par nacionālajos vai reģionālajos tiesību aktos vai regulās noteikto vecumu atkarībā no tā, kurš vecums ir lielāks, izņemot gadījumus, kas norādīti 7.2.2 indikatorā
- 7.2.2 Valstīs, kurās nacionālie tiesību akti vai regulas pieļauj vieglos darbos nodarbināt personas vecumā no 13 līdz 15 gadiem, šāda nodarbinātība nedrīkst traucēt izglītošanos, kaitēt veselībai vai attīstībai. Jo īpaši, ja bērni ir pakļauti obligātajiem izglītības likumiem, viņi ir tiesīgi strādāt tikai normāla dienas darba laika ietvaros, no skolas stundām brīvajā laikā.
- 7.2.3 Personas, kas ir jaunākas par 18 gadiem, netiek nodarbinātas bīstamā vai smagā darbā, izņemot mācību nolūkā, ja tas ir saskaņā ar spēkā esošiem nacionālajiem tiesību aktiem un regulām.
- 7.2.4 Organizācija aizliedz sliktākos bērnu nodarbināšanas veidus.

7.3 Organizācija ir jālikvidē visus obligātā un piespiedu darba veidus.

- 7.3.1 Darba attiecības ir brīvprātīgas un balstās uz savstarpēju vienošanos bez sodīšanas draudiem.
- 7.3.2 Nav pierādījumu par jebkādam rīcībām, kas norāda uz piespiedu vai obligātu darbu, tostarp, bet ne tikai:
  - fiziska un seksuāla vardarbība
  - parāda atstrādāšana
  - algu ieturēšana / ieskaitot darba spēka nodokļu samaksu un/vai depozīta samaksu, lai uzsāktu darbu
  - mobilitātes / pārvietošanās ierobežojumi
  - pases un personu apliecinošu dokumentu paturēšana
  - draudi denuncēt iestādēm

7.4 Organizācijai ir jānodrošina, ka nodarbinātībā un profesijas izvēlē nav diskriminācijas.

- 7.4.1 Nodarbinātības un profesijas izvēles prakse nav diskriminējoša.

---

³ Avots: FSC ziņojums par vispārējiem kritērijiem un indikatoriem, kas balstīti uz SDO Pamata Konvenciju principiem (2017).

- 7.5 Organizācijai ir jāciena asociāciju brīvība un tiesības uz koplīgumu slēgšanu.
- 7.5.1 Darbinieki pēc savas izvēles var veidot vai pievienoties arodbiedrībām.
  - 7.5.2 Organizācija respektē arodbiedrību tiesības brīvi sastādīt savas konstitūcijas un noteikumus.
  - 7.5.3 Organizācija ievēro strādājošo tiesības iesaistīties likumīgās darbībās, kas saistītas ar arodbiedrību veidošanu, pievienošanās tām vai palīdzības sniegšanu, vai arī tiesības atturēties no tādas rīcības; un nediskriminē vai nesoda darbiniekus par šo tiesību izmantošanu.
  - 7.5.4 Organizācija godprātīgi un ar vislabākajiem centieniem apspriedīsies ar likumīgi izveidotām arodbiedrībām un/vai to pienācīgi izraudzītiem pārstāvjiem, lai panāktu koplīguma noslēgšanu.
  - 7.5.5 Ja koplīgumi pastāv, tie tiek īstenoti.

II sadaļa: FSC atsauču kontrole

PIEZĪME. Piemēri produkciju grupu un FSC kontroles sistēmu prasību piemērošanai sniegti A un B pielikumos.

8 Produkciju grupu izveide FSC atsauču kontrolei

- 8.1 Organizācijai ir jāizveido produkciju grupas, lai kontrolētu FSC izejošās atsauces un marķējumu pareizību. Produkciju grupas ir izveidotas no viena vai vairākiem izejošajiem produktiem, kas:
- a) pieder pie viena un tā paša produkta veida saskaņā ar FSC-STD-40-004a;
  - b) tiek kontrolēti saskaņā ar vienu un to pašu FSC kontroles sistēmu.
- 8.2 Lai izveidotu produkciju grupas saskaņā ar procentu un/vai kredītu sistēmu, piemēro šādus papildu nosacījumus:
- a) visiem produktiem ir vienāds pārstrādes koeficients. Ja tā nav, tad tos joprojām drīkst grupēt vienā un tajā pašā produkciju grupā, bet tad attiecīgajiem pārstrādes koeficientiem ir jābūt piemērotiem attiecīgajiem produktiem brīdī, kad tiek aprēķināts izejošo produktu daudzums, kas var tikt pārdots ar FSC procentuālo vai kredīta atsauci.
  - b) visi produkti ir izgatavoti no viena un tā paša ienākošā materiāla (piemēram, priedes zāgļiem) vai no vienas un tās pašas ienākošo materiālu kombinācijas (piemēram, finierētu skaidu plātņu produkta grupa, kur visi izstrādājumi izgatavoti no līdzvērtīgu sugu kokskaidu plātnēm un finiera).

PIEZĪME: Noteiktas produkcijas grupas izejmateriālu un/vai koku sugu var aizstāt ar citu materiālu un/vai sugu, ja tie ir līdzvērtīgi. Materiāla vai produkta dimensijas, formas variācijas vienā un tajā pašā produkciju grupā ir atļautas. Dažādi koksnes masas tipi uzskatāmi par līdzvērtīgiem ienākošiem materiāliem, izņemot neapstrādātas un pārstrādātas koksnes šķiedras, kas nav līdzvērtīgas izejmateriāliem.

PIEZĪME: Neapstrādātas un pārstrādātas koksnes šķiedras var apvienot vienā kredīta kontā, ja produkti ir izgatavoti no abiem materiāliem (jauktas šķiedras). Tomēr 100% pārstrādātiem produktiem FSC kredītu atņem tikai no pārstrādāto izejmateriālu konta. Tas pats attiecas uz 100% neapstrādātas šķiedras produktiem, kur kredītus atņem tikai no neapstrādāto izejmateriālu konta.

- 8.3 Organizācijai ir jāuztur aktuāls produkciju grupu saraksts, kurā norāda:
- a) gala produkcijas tipu(-s), saskaņā ar FSC-STD-40-004a;

b) Piemērojamo FSC atsauci izejošajiem materiāliem. Organizācija drīkst norādīt arī produktus, kuri var saņemt FSC Mazo un kopienas uzņēmumu atsauci. To dara gadījumā, ja organizācija vēlas, lai šī informācija tiktu iekļauta FSC publiskajā sertifikātu datu bāzē.

c) Izmantotās koku sugas (arī to zinātniskie un vispārējie nosaukumi) gadījumā, ja informācija par koku sugām norāda uz produkta īpašībām.

4. Ienākošo materiālu aizstāšana produkciju grupā

Materiālus un/vai koku sugas var uzskatīt par līdzvērtīgām, ja tās var aizstāt, nemainot izejošā produkta īpašības. Par izejošā produktu īpašību izmaiņām uzskatāmas šādas pazīmes:

- a) produkta veida izmaiņas (saskaņā ar FSC-STD-40-004a); **vai**
- b) izmaiņas produkcijas funkcijā; **vai**
- c) produkta cenas pieaugums (cenu nedrīkst izmantot kā vienīgo rādītāju, ņemot vērā, ka cenu svārstības var izraisīt, piemēram, tirgus pieprasījums, cenu pārrunas vai iepirktie, pārdotie apjomi; tomēr cenu pieaugumu var izmantot kopā ar citiem rādītājiem, lai raksturotu gala produktu īpašību izmaiņas); **vai**
- d) produkcijas klases paaugstināšanās; **vai**
- e) produkcijas izskata izmaiņas (izskatu nosaka izmantoto materiālu īpašības. Drukāšana, krāsošana un citi apdares procesi šajā gadījumā netiek uzskatīti par izmaiņām)

9 Nodalītā sistēma

5. Nodalītās sistēmas pielietojums

Nodalītā sistēma ir FSC kontroles sistēma, kas nodrošina visvienkāršāko pieeju FSC izejošo materiālu atsauču noteikšanai. FSC atsaucis no ienākošajiem materiāliem tiek pārnesti tieši uz izejošajiem produktiem. Nodrošinot neatbilstošu materiālu nodalīšanu, ir iespējams nodrošināt saikni starp ienākošajiem un izejošajiem materiāliem visos organizācijas procesu posmos.

Nodalīto sistēmu var piemērot visiem produkciju grupu, FSC atsauču un darbības jomu veidiem.

Koksnei, kas otrreiz pārstrādāta tieši no ražotāja, nav piemērojama izejošā materiāla atsaucis, jo tā nodalītājāsistēmā netiek uzskatīta par atbilstošu ienākošo materiālu.

PIEZĪME: Nekoksnes meža produkti, ko izmanto pārtikā un medicīnā, tiek kontrolēti tikai nodalītājās sistēmā.

- 9.1 Katrai produktu grupai organizācija ir noteikusi atsauču periodus vai darba uzdevumus, uz kuriem ir attiecināma FSC atsaucis.
- 9.2 Atsauču periodiem vai darba uzdevumiem organizācija ir noteikusi tādu pašu FSC atsauci kā ienākošajam materiālam, ja tie pieder vienai materiālu kategorijai un tiem ir identiska FSC atsaucis.
- 9.3 Atsauču periodiem vai darba uzdevumiem, kuros ienākošie materiāli nāk no dažādām materiālu kategorijām vai kuros procentuālie vai kredītu paziņojumi tiek

kombinēti, organizācija kā izejošo FSC atsauci izmanto zemāko no izejmateriāla FSC atsaucēm tā, kā norādīts D tabulā.

D tabula. FSC ienākošo un izejošo atsauču iespējamās kombinācijas, piemērojot nodalīto sistēmu.

Ienākošie materiāli	FSC 100%	FSC Mix Credit	FSC Mix x%	FSC Recycled Credit	FSC Recycled x%	Tieši no ražotāja otrreizēji pārstrādāts papīrs	Tieši no ražotāja otrreizēji pārstrādāta koksne un papīrs	FSC Controlled Wood
FSC 100%	FSC 100%					FSC Mix 100%		FSC Controlled Wood
FSC Mix Credit		FSC Mix Credit		FSC Mix Credit		FSC Mix Credit		
FSC Mix x%			FSC Mix x%					
FSC Recycled Credit		FSC Mix Credit		FSC Recycled Credit		FSC Recycled Credit		FSC atsauces lietot nedrīkst
FSC Recycled x%					FSC Recycled x%			
Tieši no ražotāja otrreizēji pārstrādāts papīrs				FSC Recycled Credit		FSC Recycled 100%		
Tieši no ražotāja otrreizēji pārstrādāta koksne un papīrs	FSC Mix 100%	FSC Mix Credit						
FSC Controlled Wood	FSC Controlled Wood			FSC atsauces lietot nedrīkst				FSC Controlled Wood

10 Procentuālā sistēma

6. Procentuālās sistēmas pielietojums

Procentuālā sistēma ir FSC kontroles sistēma, kas ļauj pārdot izejošos produktus ar tādu procentu atsauci, kas atbilst ienākošo materiālu proporcijai noteiktā atsauces periodā.

Procentuālo sistēmu var piemērot FSC Mix un FSC Recycled produktu grupām vienas darbības vietas vai vairāku darbības vietu līmenī. Procentuālo sistēmu drīkst piemērot arī produktiem, kam ir FSC Small and Community marķējums.

Procentuālo sistēmu **nevar** piemērot:

- produktu pārdošanai ar FSC 100% izejošo atsauci;
- gatavo koksnes produktu un papīra tirdzniecībai un izplatīšanai (piemēram, papīra tirgotāji);
- tirdzniecībai bez fiziskā pārvaldījuma;
- nekoksnes produktu tirdzniecībai un pārstrādei (NTFPs), izņemot bambusu un blakus produktus, kas iegūti no kokiem (piemēram, korķis, sveķi, miza).

10.1 Katrai produktu grupai organizācija ir noteikusi atsauču periodus vai darba uzdevumus, uz kuriem ir attiecināma FSC procentuālā atsauce.

10.2 Organizācijai ir jāizmanto piegādātāja rēķinā norādīto procentu vai kredīta atsauci, lai saņemtajos FSC Mix un FSC Recycled materiālos noteiktu izejmateriālu daudzumu, uz ko attiecas atsauce.

PIEZĪME: materiāls, kas piegādāts ar kredīta atsauci, tiek pilnā apmērā uzskatīts par atsaucei atbilstošu ienākošo materiālu.

10.3 Organizācija ir aprēķinājusi un reģistrējusi FSC% katram atsauces periodam vai darba uzdevumam, izmantojot šādu formulu:

$$\text{FSC\%} = \frac{Q_C}{Q_T} \times 100$$

FSC% = FSC procenti

Q_C = atsaucei atbilstošs ienākošā materiāla daudzums

Q_T = Kopējais ar mežu saistīto materiālu ienākošais daudzums

10.4 Ja procentuālo sistēmu piemēro vairāku fizisko darbības vietu līmenī, tad procentuālo attiecību aprēķina, pamatojoties uz visās vietās saņemto ienākošo materiālu vidējo FSC%. Procentuālās sistēmas piemērošanas nosacījumi vairāku darbības vietu līmenī ir šādi:

- a) procentuālais aprēķins ir piemērots tikai produktiem, kas ietilpst vienā un tajā pašā produkciju grupā;
- b) visas darbības vietas ietilpst vienas darbības vietas vai vairāku darbības vietu sertifikāta tvērumā un tās atrodas kopīpašumā;
- c) visas darbības vietas atrodas vienā valstī vai eirozonā;
- d) visās darbības vietās izmanto vienu un to pašu integrēto pārvaldības programmatūru;
- e) katrai darbības vietai, kas iesaistīta starpvietu procentu aprēķinā, FSC procenti (FSC%) ir vismaz 50%.

10.5 Organizācija katrai produkciju grupai ir aprēķinājusi FSC%, pamatojoties uz:

- a) ienākošajiem materiāliem vienam atsauču periodam vai darba uzdevumam (viens procentuālais rādītājs); **vai**
- b) ienākošajiem materiāliem, kas lietoti noteiktam iepriekšējoatsauču periodu skaitam (slīdošaisvidējais procentuālais rādītājs).

10.6. Laika periods, par kuru tiek aprēķināti procenti, nav ilgāks par 12 mēnešiem, ja vien, ņemot vērā uzņēmuma specifiku, nav noteikts citādi. Tādā gadījumā laika periods tiek saskaņots ar FSC akreditētu sertifikācijas iestādi.

10.7. Organizācijas, kas izmanto viena procentuālā rādītāja metodi, drīkst piemērot aprēķināto FSC% izejošo produktu FSC atsaucei, ja produkti ir ražoti tajā pašā atsauces periodā/tam pašam pasūtījumam vai nākamajā atsauces periodā.

10.8. Organizācijām, kas izmanto vidējo procentuālo rādītāju, ir jāpiemēro FSC% no noteikta iepriekšējo atsauču periodu skaita uz to FSC produktu atsauci, kas saražoti nākamajā atsauču periodā.

10.9. Organizācijām, kas nākamajā apliecinājuma periodā FSC procentus piemēro saskaņā ar 10.7. un 10.8. punktu, ir jānodrošina, ka ienākošo materiālu piegādes svārstības netiek iemantotas, lai palielinātu izejošo produktu apjomus pārdotus ar FSC atsauci. Organizācijām gada apjoma kopsavilkuma ziņojumos ir jāpierāda, ka pārdoto produktu apjoms ar FSC atsauci ir saderīgs ar ienākošo materiālu atsauci, atbilstošo ienākošo materiālu apjomu un to pārstrādes koeficientiem noteiktajā pārskata periodā.

10.10. Organizācija var pārdot produktus ar FSC Mix vai FSC Recycled procentu atsauci, kas ir tāds pats vai zemāks par aprēķināto FSC%.

11 Kredītsistēma

7. Kredītsistēmas pielietojums

Kredītsistēma ir FSC kontroles sistēma, kas ļauj pārdot izejošos produktus ar FSC atsauci tieši tik daudz, lai tie atbilstu ienākošo materiālu daudzumam un katrai produkciju grupai piemērojamajiem pārstrādes koeficientiem.

Kredītsistēmu var izmantot FSC Mix un FSC Recycled produkciju grupām, vienas darbības vietas vai vairāku fizisku darbības vietu līmenī.

Kredītsistēmu **nevar** piemērot:

- a) produktu pārdošanai ar FSC 100% izejošu atsauci ;
- b) gatavo koksnes produktu un papīra tirdzniecībai un izplatīšanai (piemēram, papīra tirgotāji);
- c) tirdzniecībai bez fiziskā pārvaldījuma;
- d) nekoksnes meža produktu izstrādājumu tirdzniecībai un pārstrādei , izņemot bambusu un nekoksnes produktus, kas iegūti no kokiem (piemēram, korķis, sveķi, miza).
- e) Drukāšanas procesiem;
- f) Pārdodot produktus ar FSC Small and Community marķējumu un/vai atsauci.

Kredīta kontu izveide

11.1 Organizācijai ir jāizveido un jāuztur FSC kredītu konts par katru produkcijas grupu saskaņā ar kuru reģistrē FSC kredītu papildinājumus un atskaitījumus.

11.2 Organizācijai ir jāuztur vai nu ienākošo materiālu vai izejošo produkciju kredītu kontus.

11.3 Kredītsistēmu var piemērot vienas darbības vietas vai vairāku fizisko darbības vietu līmenī. Nosacījumi centralizēta kredīta konta izveidei, kas aptver vairākas darbības vietas, ir šādi:

- a) kredītus sadala vienas produkciju grupas ietvaros;
- b) visas darbības vietas ietilpst vienas darbības vietas vai vairāku darbības vietu sertifikāta tvērumā un tās atrodas kopīpašumā;
- c) visas darbības vietas atrodas vienā valstī vai eirozonā;
- d) visās vietās izmanto vienu un to pašu integrēto pārvaldības programmatūru;
- e) katrai darbības vietai, kas piedalās centralizētajā kredītkontā, tajā jāiegulda vismaz 10% no saviem pēdējo 12 mēnešu laikā izmantotajiem ienākošajiem kredītiem.

Kredīta kontu administrēšana

11.4 Lai noteiktu **atsaucei atbilstošo materiālu** daudzumu FSC Mix un/vai FSC Recycled ienākošajiem materiāliem, organizācijai ir jāizmanto piegādātāja rēķinā norādītās procentu vai kredītu atsaucis.

PIEZĪME: materiāls, kas piegādāts ar kredīta atsauci, tiek pilnā apmērā uzskatīts par **atsaucei atbilstošu izejmateriālu**

- 11.5 Ja kredīta sistēmu izmanto saliktiem koka produktiem, kuri veidoti no vairākiem komponentiem un kuros apvienoti dažādas kvalitātes ienākošie materiāli, tad augstas kvalitātes komponenti, kas ir iegūti kā kontrolēts materiāls vai FSC Controlled Wood, veido ne vairāk kā 30% no attiecīgās produkta grupas sastāva (pēc apjoma vai svara). Šī punkta ietvaros kvalitāti nosaka šādi kritēriji:
- a) visi produkti, kas izgatavoti no šķeldas un kokskaidas, tiek uzskatīti par vienādas kvalitātes produktiem;
  - b) cietkoksnes komponenti tiek uzskatīti par kvalitatīvākiem nekā šķeldas un kokskaidas komponenti;
  - c) cietā lapu koku koksne tiek uzskatīta par kvalitatīvāku nekā skuju koku koksne.
- 11.6 Organizācijas kredītkontā uzkrātie FSC kredīti nedrīkst pārsniegt pēdējo 24 mēnešu laikā pievienoto FSC kredītu summu. (Tas nozīmē, ka kredīti, kas šajā 24 mēnešu periodā netika izmantoti, tiek zaudēti.) FSC kredīti, kas pārsniedz pēdējo 24 mēnešu laikā pievienoto kredītu summu, tiek atskaitīti no kredīta konta nākamā mēneša sākumā (25. mēnesī pēc tam, kad tie pievienoti kontam).
- 11.7 Produktu daudzums, kas tiek realizēts ar FSC kredīta atsauci, tiek noteikts, reizinot ienākošā materiāla daudzumu ar piemērojamo pārstrādes koeficientu (-iem), kas norādīts katram produkcijas grupas komponentam.

Produkcijas pārdošana ar kredīta atsauci

- 11.8 Organizācijai ir jākonvertē izejmateriālu daudzumu FSC kredītos saskaņā ar 11.7. punktu un jāatskaita tie no FSC kredīta konta, pirms produkti tiek realizēti ar FSC Mix vai FSC Recycled kredīta atsauci.
- 11.9 Organizācija produkciju ar FSC kredīta atsauci ir tiesīga pārdot tikai tad, ja attiecīgajā kredīta kontā ir pieejami kredīti.
- 11.10 Organizācija drīkst daļu no izejošās produkcijas daudzuma, kas nav pārdots ar FSC Mix Credit atsauci, piegādāt ar FSC Controlled Wood atsauci, pamatojoties uz attiecīgu FSC Controlled Wood kredīta kontu.

PIEZĪME. FSC Controlled Wood kredītu konti nav nepieciešami, ja FSC Mix Credit konts ietver visu organizācijas produkciju.

III sadaļa: Papildu prasības

12 FSC marķējuma prasības

- 12.1 Organizācija drīkst lietot FSC marķējumu uz FSC sertificētiem produktiem saskaņā ar FSC-STD-50-001 noteiktajām prasībām. FSC marķējuma veidam vienmēr ir jāatbilst tam FSC atsaucei, kas norādīts pārdošanas dokumentos tā, kā parādīts E tabulā.

E tabula. FSC atsauces un attiecīgie FSC marķējumi

FSC atsauces gatavajai produkcijai	FSC marķējums
FSC 100%	FSC 100%
FSC Mix percentage - ne mazāk kā 70%	FSC Mix
FSC Mix Credit	FSC Mix
FSC Recycled wood – no patērētāja otrreiz pārstrādāta koksne ne mazāk kā 70%	FSC Recycled
FSC Recycled paper – ierobežojums netiek piemērots	FSC Recycled
FSC Recycled Credit	FSC Recycled

- 12.2 Tikai FSC marķējumu nosacījumiem atbilstoši produkti drīkst tikt virzīti tirgū ar FSC preču zīmēm.
- 12.3 FSC Small and Community izmanto uz tiem produktiem, kas izgatavoti tikai no nelielu un/vai kopienas ražotāju izejmateriāliem.

13 Ārpakalpojumi

- 13.1 Organizācija, sava sertifikāta tvēruma ietvaros, drīkst nodot atsevišķas darbības ārpakalpojumā FSC PĶ sertificētiem un/vai FSC nesertificētiem apakšuzņēmējiem.

PIEZĪME: organizācijas ārpakalpojumu vienošanās ir pakļautas risku analīzei, ko veic sertifikācijas iestāde, un izlases kārtībā arī pārbaudei audīta laikā.

- 13.2 Ārpakalpojumu līgumu regulētās darbības ir tās, kas ietilpst organizācijas PĶ sertifikāta tvērumā, piemēram, produktu iegāde, apstrāde, glabāšana, marķēšana un rēķinu sastādīšana.

PIEZĪME: Ārpakalpojuma līgumi nav jāslēdz ar uzglabāšanas vietām, kas kalpo kā pieturvietas transportēšanas vai loģistikas nolūkos. Tomēr, ja organizācija slēdz līgumu ar apakšuzņēmēju par preču uzglabāšanu un šīs preces vēl nav pārdotas klientam, tad tas tiek uzskatīts par organizācijas uzglabāšanas vietas paplašinājumu, un tādēļ uz to attiecināms ārpakalpojuma līgums.

- 13.3 Pirms darbību nodošanas ārpakalpojumā jaunam pakalpojuma sniedzējam, organizācijai ir jāinformē savu sertifikācijas iestādi par ārpakalpojuma darbību, kā arī jāsniedz pakalpojuma sniedzēja nosaukums un kontaktinformācija.

- 13.4 Organizācijai ir jāslēdz ārpakalpojuma līgums ar katru FSC nesertificētu pakalpojuma sniedzēju. Kā minimums par pakalpojuma sniedzēju ir jānorāda šāda informācija:

a) pakalpojuma sniedzējs atbilst visām piemērojamajām sertifikācijas prasībām un organizācijas procedūrām, kas saistītas ar ārpakalpojumu darbību.

b) pakalpojuma sniedzējs neizmanto neatļautas FSC preču zīmes

(piemēram, uz saviem produktiem vai savā mājaslapā);

c) pakalpojuma sniedzējs neslēdz tālākus ārpakalpojuma līgumus par apstrādi

d) pakalpojuma sniedzējs pieņem organizācijas sertifikācijas iestādes tiesības pārbaudīt tā darbību;

e) pakalpojuma sniedzējs 10 darba dienu laikā informē organizāciju, ja tas ir iekļauts to uzņēmumu sarakstā, kurš saskaņā ar FSC-POL-01-004, neatbilst FSC pamatnostādņem un līdz ar to tas nav tiesīgs sniegt ārpakalpojumus FSC sertificētām organizācijām.

13.5 Organizācijai ir jāsniedz savam(-iem) pakalpojuma sniedzējam(-iem) dokumentētas procedūras, lai nodrošinātu, ka:

a) materiāli, par kuriem pakalpojuma sniedzējs ir atbildīgs, ārpakalpojuma sniegšanas laikā netiks sajaukti vai piesārņoti ar kādu citu materiālu;

b) pakalpojuma sniedzējs veic uzskaiti par visiem ārpakalpojumā saņemtajiem materiāliem, izejvielām, gala produktiem un piegādes dokumentiem;

c) ja pakalpojuma sniedzējs organizācijas vārdā uz produkta liek FSC marķējumu, tad pakalpojuma sniedzējam ir jāmarķē tikai atbilstošos produktus, kas ražoti saskaņā ar ārpakalpojumu līgumu.

13.6 Organizācija ir visu ārpakalpojumā esošo materiālu likumīgais īpašnieks.

PIEZĪME: Pēc ārpakalpojumu sniegšanas, organizācijai nav jāpārņem preces fiziskā valdījumā (piemēram, pakalpojuma sniedzējs drīkst nosūtīt produktus tieši organizācijas klientam).

13.7 Organizācijai ir jāidentificē rēķini par ārpakalpojumā nosūtītajiem materiāliem, atbilstoši 5.1. punktā noteiktajām prasībām. Pakalpojuma sniedzējam nav pienākums identificēt materiālu rēķinus pēc ārpakalpojuma veikšanas.

13.8 Organizācija drīkst darboties kā FSC sertificēts apakšuzņēmējs un apkalpot citas līgumslēdzēju organizācijas. Šādā gadījumā organizācijai ārpakalpojuma darbības ir jāiekļauj sava FSC sertifikāta tvērumā, nodrošinot, ka tiek ievērotas visas piemērojamās sertifikācijas prasības.

13.9 FSC sertificētam apakšuzņēmējam ir jānodrošina, ka tam ir pieejamas piegādātāja(-u) rēķina(-u) kopijas un, ja rēķina izsniedzējs ir cits uzņēmums, tad rēķinā ir jābūt ietvertai informācijai, kas ir pietiekama, lai sasaistītu rēķinu(-us) ar attiecīgo transporta dokumentāciju.

PIEZĪME: Informācija par cenām var tikt cenzēta.

13.10 Ja organizācija sniedz FSC sertificētus ārpakalpojumus nesertificētām līgumslēdzēju organizācijām, ir pieļaujams, ka nesertificētā līgumslēdzēja organizācija iepērk izejmateriālus ārpakalpojuma procesam. Lai nodrošinātu, ka PK netiek pārtraukta, materiālu transportē no FSC sertificēta piegādātāja tieši FSC sertificētam ārpakalpojuma sniedzējam (t.i., nesertificētā līgumslēdzēja organizācija nepārņem materiālu fiziskā pārvaldībā pirms ārpakalpojuma sniegšanas). Gala produktam ir jābūt gatavam, FSC marķētam un apzīmētam ar līgumslēdzēja organizācijas nosaukumu, marķējumu vai citu identificējošu informāciju.

IV Sadaļa: Atbilstība vienas, vairāku darbības vietu un grupas piegādes ķēdes sertifikācijai

14 Atbilstība vienas darbības vietas PĶ sertifikācijai

14.1 Organizācija atbilst vienasdarbības vietas PĶ sertifikācijai, ja sertifikāta tvērumā iekļauta viena vai vairākas vietas (divas vai vairāk), kas atbilst šādiem kritērijiem:

- a) viena vieta PĶ sertifikāta tvērumā:
  - i. darbojas kā sertifikāta turētāja;
  - ii. ir atbildīga par rēķinu izrakstīšanu par sertificētiem un nesertificētiem materiāliem, produktiem, uz kuriem attiecas sertifikāta darbības joma,
  - iii. Kontrolē FSC preču zīmju izmantošanu.
- b) visas vietas PĶ sertifikāta tvērumā:
  - i. atrodas kopīpašumā;
  - ii. tiek pārvaldītas tiešā sertifikāta turētāja kontrolē;
  - iii. ir savstarpēji saistītas attiecībā uz izejmateriāliem vai produkcijām, kas ietilpst sertifikāta tvērumā;
  - iv. atrodas vienā un tajā pašā valstī.

14.2 Lai kvalificētos vienas filiāles PĶ sertifikācijai, visām vietnēm, kas iekļautas sertifikāta tvērumā, ir jāatbilst FSC-STD-40-004 prasībām. FSC-STD-40-003 noteiktās prasības netiek piemērotas.

PIEZĪME: Šajā scenārijā visas piemērojamās FSC-STD-40-004 sertifikācijas prasības, katrā no sertifikāta tvērumā esošajām darbības vietnēm, izvērtēs sertifikācijas iestāde (t.i., izlases kārtība uz šo punktu neattiecas).

15 Atbilstība vairāku darbības vietu PĶ sertifikācijai

15.1 Organizācija atbilst vairāku darbības vietu PĶ sertifikācijai, ja sertifikāta tvērumā iekļautas viena vai vairākas vietas vai juridiskas personas (FSC-STD-40-003 standartā dēvētas par "dalībniekiem"), kas atbilst šādiem kritērijiem:

- a) Visi dalībnieki un sertificētā organizācija ir saistīti kopīpašumā; **vai**
- b) Dalībniekiem:
  - i. ir juridiskas un/vai līgumattiecības ar sertificēto organizāciju; **un**
  - ii. ir kopīgas darbības procedūras (piemēram, vienas un tās pašas ražošanas metodes, tās pašas produkcijas specifikācijas, integrētā vadības programmatūra); **un**
  - iii. dalībnieki ir pakļauti centralizēti pārvaldītai un kontrolētai vadības sistēmai, ko ieviesusi organizācija, kuras pilnvaras un atbildība nav saistītas tikai ar sertifikāciju, bet iekļauj arī vismaz vienu no šiem elementiem:
    - meža produktu centralizēta iepirkšana vai pārdošana;
    - darbība zem viena zīmola nosaukuma (piemēram, franšīze, mazumtirgotājs).

15.2 Pamatojoties uz 15.1 punkta prasībām, uz vairāku darbības vietu PĶ sertifikāciju nevar pretendēt šādas organizācijas:

- a) organizācijas, kurām nav tiesību pievienot vai izņemt dalībniekus no sertifikāta tvēruma
- b) asociācijas;
- c) bezpeļņas organizācijas, kurām ir peļņu gūstoši dalībnieki.

15.3 Lai kvalificētos vairāku darbības vietu PĶ sertifikācijai, visiem dalībniekiem, kas iekļauti sertifikāta tvērumā, ir jāatbilst FSC-STD-40-004 un FSC-STD-40-003 prasībām.

PIEZĪME: Sertifikācijas iestāde vairāku darbības vietu PĶ sertifikātus novērtē izlases kārtībā, pēc FSC-STD-20-011 standartā definētās metodes.

16 Atbilstība grupas PĶ sertifikācijai

16.1 Grupas PĶ sertifikātu var iegūt sertifikāta tvērumā iekļaujot divas vai vairākas neatkarīgas juridiskas personas (FSC-STD-40-003 standartā dēvētas par "dalībniekiem") un ja ir izpildīti šādi atbilstības kritēriji:

- a) Katrs dalībnieks ir "mazs" un tam ir:
  - i. Ne vairāk kā 15 darbinieku (pilnas slodzes ekvivalenti); **vai**
  - ii. Ne vairāk kā 25 darbinieki (pilnas slodzes ekvivalents) **un** maksimālais kopējais gada apgrozījums 1 000 000 ASV dolāru.

PIEZĪME: Gada apgrozījuma kritēriji attiecas tikai uz organizācijām, kas darbojas peļņas nolūkos. Bezpeļņas organizāciju kopējais gada apgrozījums tiek aprēķināts pamatojoties uz meža produktu pārdošanu, nevis uz visu preču un pakalpojumu ieņēmumiem.

- b) Visiem dalībniekiem ir jāatrodas tajā pašā valstī, kur atrodas sertifikāta turētāja organizācija.

PIEZĪME: FSC-PRO-40-003 pilnvaro FSC Nacionālās pārstāvniecības definēt nacionāli specifiskus atbilstības kritērijus grupas PĶ sertifikācijai. Nacionālie atbilstības kritēriji, ko ir apstiprinājis FSC, aizstāj 16.1 a) punktā minētos kritērijus un tie tiek publicēti FSC tīmekļa vietnē (FSC-PRO-40-003a dokumentā)

16.2 Lai kvalificētos grupas PĶ sertifikācijai, visiem dalībniekiem, kas iekļauti sertifikāta tvērumā, ir jāatbilst FSC-STD-40-004 un FSC-STD-40-003 prasībām.

PIEZĪME: Sertifikācijas iestāde grupas PĶ sertifikātus novērtē izlases kārtībā, pēc FSC-STD-20-011 standartā definētās metodes.

F Tabula. Salīdzinājums starp vienas, vairāku darbības vietu un grupas PK atbilstības kritērijiem

Kritērijs	Viena darbības vieta	Vairākas darbības vietas	Grupa
Visas darbības vietas atrodas kopīpašumā	Jā	Ne vienmēr. Viens īpašnieks nepieciešams 14.1. a) punktā norādītajā scenārijā.	Nē
Visas darbības vietas var neatkarīgi pārdot FSC sertificētus produktus	Nē. Tikai viena sertifikāta tvērumā iekļautā vietne ir tiesīga klientiem izrakstīt rēķinus par FSC produktiem.	Jā	Jā
Visas darbības vietas atrodas vienā valstī	Jā	Nē	Jā
Organizācija ir izveidojusi Centrālo Biroju sertifikāta administrēšanai un iekšējai uzraudzībai	Nē	Jā	Jā
Sertifikācijas iestāde var izlases kārtībā izvēlēties un novērtēt darbības vietas	Nē. Sertifikācijas iestāde katru gadu auditē visas sertifikāta tvērumā iekļautās darbības vietas.	Jā	Jā
Sertifikāta tvēruma paplašināšana	Sertifikācijas iestāde apstiprina jaunu darbības vietu iekļaušanu sertifikāta tvērumā	Organizācija drīkst jebkurā laikā pievienot jaunas darbības vietas/dalībniekus savam sertifikātam, iekļaujoties sertifikācijas iestādes noteiktajās izaugsmes robežās	Organizācija drīkst jebkurā laikā pievienot jaunas darbības vietas/dalībniekus savam sertifikātam, iekļaujoties sertifikācijas iestādes noteiktajās izaugsmes robežās

A Pielikums. Produkcijas Grupu piemēri (informatīvs)

F tabulā dotie piemēri sniegti, lai precizētu pareizu (✓) un nepareizu (✗) produkcijas grupu konceptu pielietojumu:

G Tabula. Produkta grupu pielietojuma piemēri

	Produkcijas grupas piemēri	Pamatojums
Priedes balķi tiek apstrādāti un tiek iegūti zāgmateriāli, šķelda un skaidas.	✓ Tiek izdalītas trīs atsevišķas produkciju grupas: zāgmateriāli, šķelda un skaidas.	Katrs gatavais produkts pieder dažādu produkciju veida kategorijām.
	✓ Tiek izdalītas divas atsevišķas produkciju grupas: zāgmateriāli un koksnes šķelda un daļiņas (šķelda un skaidas tiek apvienotas vienā produktu grupā).	Koksnes šķelda un daļiņas drīkst tikt apvienotas vienā produkcijas veida klasē (W3 Koksnes šķelda vai daļiņas/ W3 Wood in chips or particles)
	✗ Tiek izdalīta viena produkcijas grupa, apvienojot zāgmateriālus, šķeldu un skaidas.	Balķi, šķelda un skaidas pieder dažādām produkcijas kategorijām.
Priedes un ozola balķi tiek apstrādāti, no tiem iegūstot zāgmateriālus, šķeldu un skaidas.	✓ Tiek izdalītas trīs atsevišķas produkciju grupas: priedes zāgmateriāli, ozola zāgmateriāli, koksnes šķelda un daļiņas (apvienojot priedes un ozola apstrādes atlikumus)	Priedes un ozola balķi nav savstarpēji aizvietojami produkti. Tomēr, koksnes šķeldas un skaidu gadījumā, abas koku sugas iespējams apvienot, jo tās nemaina gala produkta kvalitāti.
	✗ Apvienojot priedes un ozola zāgmateriālus, tiek izveidota viena 'zāgmateriālu' produkciju grupa.	Priedes un ozola zāgmateriāliem piemīt dažādas īpašības un tie nav savstarpēji aizvietojami produkti.
Galdi, kas veidoti no vidēja blīvuma kokšķiedru plātņu (MDF) un finiera kombinācijas	✓ Tiek izveidota produkciju grupa "galdi", apvienojot MDF un riekstkoka finiera izejmateriālus dažādos izmēros un formās (piem., apaļi un kvadrātveida galdi)	Variācijas materiāla vai produkta izmērā, formā vienas produkcijas grupas ietvaros ir pieļaujamas.
	✗ Tiek izveidota produkciju grupa "galdi", apvienojot MDF un dažādu koku sugu finieri dažādos izmēros un formās (piem., apaļi un kvadrātveida galdi). Riekstkoka, sapeles un kļavas finieris tiek apvienots vienā produktu grupā.	Riekstkoka, sapeles un kļavas finieris nav savstarpēji aizvietojami, nemainot gala produkta kvalitāti (t.i. produkta vērtību un izskatu).
Galdi, kas veidoti no MDF un melamīna papīra kombinācijas	✓ Tiek izveidota produkcijas grupa "galdi", apvienojot MDF un dažāda izmēra un krāsas melamīna papīru (piem., balts melamīna papīrs un koka imitācijas melamīna papīrs tiek apvienots vienā produkciju grupā)	Drukāšana, krāsošana un citi apdares procesi netiek uzskatīti par kvalitāti noteicošiem rādītājiem.
No svaigas un reģenerētas šķiedras izgatavots papīrs.	✓ Tiek izveidota avīžu papīra produkciju grupa, kas apvieno svaigu un reģenerētu šķiedru dažādās proporcijās. Daži gala produkti šajā produkciju grupā ir balti, bet citi brūni, dēļ šķiedru sastāva proporciju un balināšanas procesa izmaiņām.	Vienā produkciju grupā var apvienot dažādu veidu šķiedras, dažādās proporcijās, taču ar nosacījumu, ka tas nemaina gala produkta funkcijas. Gala produktam ir jāietilpst vienā produkciju veida kategorijā.
	✗ No vienas reģenerētās šķiedras tiek ražots avīžu papīrs un salvešu papīrs, tādēļ tie tiek apvienoti vienā produkciju grupā.	Salvešu papīram un avīžu papīram nav vienādas īpašības un tie pieder dažādām produkciju veida kategorijām. Ja organizācija lieto kredītsistēmu, tā drīkst uzturēt kredīta kontu reģenerētās šķiedras izejmateriālam un sadalīt to pa dažādām produkciju grupām (piem., avīžu papīram un gofrētam papīram), ņemot vērā visus pielietojamos pārstrādeskoeficientus, pirms tas tiek realizēts ar FSC kredīta atsauci.
Skaidu plātnes, kas ir vai nav pārklātas ar melamīna papīru	✗ Ir izveidota viena produkciju grupa, kas ietver gan pārklātus, gan nepārklātus skaidu plātņu produktus.	Skaidu plātnes bez pārklājuma un ar pārklājumu ir dažādi produkti un ir uzskatāmas par atsevišķām produkciju grupām.

B Pielikums. FSC kontroles sistēmu piemērošanas piemēri (informatīvs)

Nodalītā sistēma

A Piemērs: Produkciju grupas, kas sastāv no viena ienākošā materiāla

Ienākošais

● = FSC 100%

FSC 100%

Izejošais

■ = FSC 100%

FSC 100%

⇒ atļauts marķēt

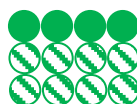
FSC izejošāsatsauces noteikšana: šajā scenārijā tiek izmantots viens ienākošais materiāls un tā FSC atsauce (FSC 100%) tiek pārnesta uz izejošo materiālu.

B Piemērs: Produkciju grupas, kurās apvienoti divi vai vairāki ienākošie materiāli no dažādām materiālu kategorijām.

Ienākošais

● = FSC 100%

◐ = FSC Recycled 70%

Izejošais

◐ = FSC Mix x%

FSC Mix 70%

⇒ atļauts marķēt

FSC izejošās atsaucesnoteikšana: Saskaņā ar D tabulā noteiktajām prasībām, neapstrādāta materiāla (FSC 100%) un otrreiz pārstrādāta materiāla (FSC Recycled x%) apvienojums nodalītajā sistēmā rezultējas ar FSC Mix% atsauci izejošajam produktam (skatīt FSC Mix definīciju).

Procentuālā sistēma

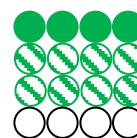
C Piemērs: Produkciju grupas, kurās apvienotas divas vai vairāk dažādu izejmateriālu atsauces.

Ienākošais

● = FSC 100%

◐ = FSC Mix 70%

○ = Controlled material

Izejošais

◐ = FSC Mix x%

FSC Mix 60%

⇒ nav atļauts marķēt

FSC atsauce izejošajam materiālam tiek aprēķināta šādi:

$$\left. \begin{array}{l} 4 \text{ vienības FSC 100\% ienākošā} \\ 8 \text{ vienības FSC Mix 70\% ienākošā} \\ 4 \text{ vienības controlled materiāls} \end{array} \right\} \frac{(4 \times 1) + (8 \times 0.7) + (4 \times 0)}{4 + 8 + 4} \times 100\% = \frac{4 + 5.6 + 0}{16} \times 100\% = 60\%$$

FSC izejošā materiāla noteikšana: Šajā scenārijā, trīs dažādi neapstrādātu materiālu veidi (FSC 100%, FSC Mix 70% un FSC Controlled Wood) tiek apvienoti, uz no ienākošajiem produktiem veidojot FSC Mix atsauci (skatīt FSC Mix definīciju).

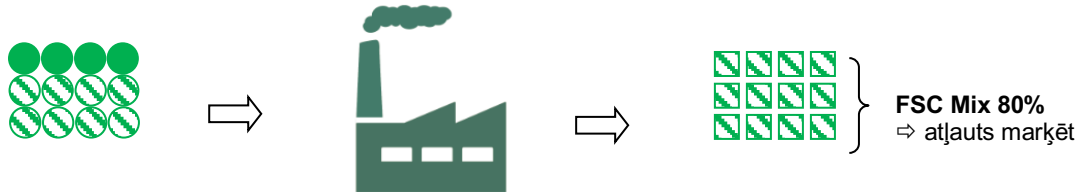
D Piemērs: Produkciju grupas, kurās apvienotas divas vai vairāk dažādu ienākošo materiālu atsauces.

Ienākošais

- = otrreiz pārstrādāts papīrs
- ◐ = FSC Mix 70%

Izejošais

- ◑ = FSC Mix x%

FSC atsauce izejošajam materiālam tiek aprēķināta šādi:

$$\left. \begin{array}{l} 4 \text{ vienības otrreiz pārstrādāta papīra} \\ 8 \text{ vienības FSC Mix 70\% ienākošā} \end{array} \right\} \frac{(4 \times 1) + (8 \times 0.7)}{4 + 8} \times 100\% = \frac{4 + 5.6}{12} \times 100\% = 80\%$$

FSC izejošās atsauces noteikšana: Šajā scenārijā, tiek apvienots reģenerēts papīrs un FSC Mix 70%, uz gala produktiem veidojot FSC Mix atsauci.

Kredītsistēma

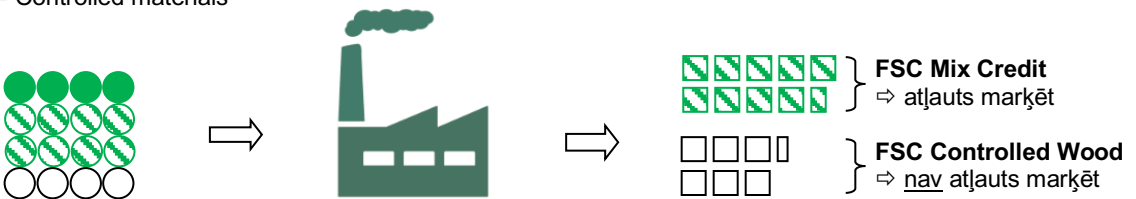
E Piemērs: Produkciju grupas, kurās apvienotas divi vai vairāki ienākošie materiāli no dažādām materiālu kategorijām.

Ienākošais

- = Otrreiz pārstrādāts papīrs
- ◐ = FSC Mix 70%
- = Controlled materiāls

Izejošais

- ◑ = FSC Mix Credit
- = FSC Controlled Wood

Izejošo materiālu daudzumu, kas var tikt pārdots ar 'FSC Mix Credit' atsauci aprēķina šādi:

$$\left. \begin{array}{l} 4 \text{ vienības otrreiz pārstrādāta papīra} \\ 8 \text{ vienības FSC Mix 70\% ienākošais} \\ 4 \text{ vienības controlled materiāla} \end{array} \right\} \begin{array}{l} (4 \times 1) + (8 \times 0.7) + (4 \times 0) = 4 + 5.6 = \mathbf{9.6 \text{ vienības FSC Mix Credit}} \\ \text{Atlikušās } \mathbf{6.4 \text{ vienības}} \text{ var tikt pārdotas ar 'FSC Controlled Wood' atsauci} \end{array}$$

FSC izejošās atsauces noteikšana: Šajā scenārijā, otrreiz pārstrādāti materiāli (otreiz pārstrādāts papīrs) un neapstrādāti materiāli (FSC Mix 70% un FSC Controlled Wood) izejošajam materiālam rezultējas FSC Mix atsauci (skatīt FSC Mix definīciju).

C pielikums. Piemēri, kuri produktu komponenti ir jāsertificē (normatīvs)

Ir jāsertificē visi produkta komponenti, kas ir izgatavoti vai kuru sastāvā ir no meža nākuši materiāli un kas ir iekļauti produktā, lai pildītu tā paredzēto funkciju. Tas nozīmē, ka visiem produkta sertificētajiem komponentiem ir jāatbilst atbilstoša izejmateriāla definīcijai (piemēram, FSC 100%, FSC Controlled Wood utt.) un to daudzums tilpumā vai masā ir ņemts vērā aprēķinot FSC produkta sastāvu, kas nosaka tā atbilstību FSC marķējuma kritērijiem.

No meža nākuši komponenti, kas produktā pilda sekundāras funkcijas (piemēram, tie, kas ir domāti produkta transportēšanai, aizsardzībai u.c.) nav jāsertificē, ja vien tie nav pievienoti produktam ar funkcionālu mērķi (piemēram, ja sekundārā komponenta noņemšana apdraud produkta funkcijas, tad arī šim sekundārajam komponentam jābūt sertificētam).

Iepakojums, kas izgatavots no meža materiāliem (piemēram, papīra, koka utt.), tiek uzskatīts par atsevišķu elementu no iepakotā produkta. Organizācija var izvēlēties atsevišķi sertificēt tikai iepakojumu vai tā saturu, vai arī sertificēt abus.

FSC marķējuma ģenerators ļauj izveidot marķējumu ar konkrētiem produkcijas veida paziņojumiem (piemēram, koks, papīrs, iepakojums). Gadījumos, kad produkts satur koka un papīra komponentus, kas ir skaidri nošķirami elementi, organizācija var izvēlēties tos sertificēt atsevišķi vienu no otra ar nosacījumu, ka FSC marķējumā tiek izmantoti atbilstoši produkcijas veidi. Lai izvairītos no nepareizas interpretācijas par to, kuri produkta komponenti ir sertificēti, ir ieteicams sniegt papildu skaidrojumu. Tas pats attiecas uz produktiem, kas satur koksnes komponentu (piemēram, koka, papīra) un nekoksnes meža produktu (piemēram, rotangpalmas, korķa) kombināciju. Šajā gadījumā koksnes komponentiem ir jābūt sertificētiem un nekoksnes meža produktu komponenti drīkst būt nesertificēti, ja FSC marķējumā ir skaidri norādīti sertificētas koksnes komponenti (piemēram, koka krēsls, kas izgatavots no FSC sertificētas koksnes un nesertificētas rotangpalmas). Tādā gadījumā FSC marķējumā ir jānorāda, ka produkcijas veids ir koks. Pretēja situācija nav pieļaujama (koka krēsls, kurā ir sertificēts tikai nekoksnes meža produkts, bet ne koks). Ja no meža nākuši komponenti nav nošķirami (piemēram, papīrs, kas satur gan nekoksnes meža produktus, gan koksni), tad abiem komponentiem ir jābūt sertificētiem, lai tiem varētu piešķirt FSC marķējumu.

Zemāk esošajā tabulā ir sniegti daži piemēri kā pielietot sertificējamo komponentu iedalījumu praksē, taču tā neietver visus iespējamus FSC sertificētos produktus.

H tabula. Piemēri, kuri produktu komponenti ir jāsertificē

Produktu piemēri	Kuri produktu komponenti ir jāsertificē?	
Sērkociņi & sērkociņu kastīte	Sērkociņi	Jā
	Sērkociņu kastīte	Pēc izvēles
	Pamatojums: sērkociņi un sērkociņu kastīte ir nošķirami komponenti, kuri var tikt sertificēti atsevišķi, ja FSC marķējuma paziņojums ir pietiekami skaidrs, lai izvairītos no nepareizas interpretācijas. Tomēr, ja sērkociņi un sērkociņu kastīte ir izgatavoti no viena materiāla (piemēram, papīra),	

	abiem ir jābūt sertificētiem, lai tiem varētu piešķirt FSC marķējumu.	
Spēles	Papīra un koka komponenti	Jā
	Lietošanas instrukcija	Pēc izvēles
	Iepakojums	Pēc izvēles
	<p>Pamatojums: Spēles koka un papīra komponentiem ir funkcionāls mērķis, tāpēc šie komponenti ir jāsertificē. Tomēr ir iespējama arī elastīgāka pieeja ar nosacījumu, ka tiek piemērots pareizs marķējuma paziņojums. Piemēram, ja ir sertificētas tikai koka detaļas, FSC marķējumā ir jānorāda "koks", tad papīra komponentus nav nepieciešams sertificēt. Savukārt, ja sertificēti ir tikai papīra komponenti, FSC marķējumā ir jānorāda "papīrs", tad koka komponentus nav nepieciešams sertificēt. Lietošanas instrukcija un iepakojums nav spēles komponenti, tāpēc tie var nebūt sertificēti.</p>	
Grāmatas	Vāks	Jā
	Iekšlapas	Jā
	Apvāks	Pēc izvēles
	Grāmatas vāka aplika	Pēc izvēles
	<p>Pamatojums: Grāmatas vāks un iekšlapas ir nepieciešamas produkta funkciju veikšanai, un tādēļ tām ir jābūt sertificētām. Papildu priekšmeti, piemēram, apvāki vai grāmatas vāku aplikas nav nepieciešamas, lai pildītu produkta funkciju, tāpēc tie var nebūt sertificēti.</p>	
Piezīmju grāmatas	Vāks	Jā
	Līmpapīrs	Jā
	Iekšlapas	Jā
	<p>Pamatojums: Piezīmju grāmatas vāks, iekšlapas, līmpapīrs ir pastāvīgi produkta komponenti un ir nepieciešami produkta funkciju veikšanai. Tāpēc visiem šiem komponentiem ir jābūt sertificētiem.</p>	
Žurnāli	Vāks	Jā
	Iekšlapas	Jā
	Ieliktni	Pēc izvēles
	Noņemamas reklāmas uzlīmes	Pēc izvēles
	<p>Pamatojums: Žurnāla vāks un tā iekšlapas ir nepieciešamas produkta funkciju veikšanai, un tādēļ tiem ir jābūt sertificētām.. Ieliktni un noņemamas reklāmas uzlīmes nav vajadzīgas produkta funkcijas veikšanai, un tāpēc neatkarīgi</p>	

	no fiksācijas metodes (iesieti, pielīmēti, vaļīgi utt.) tie var nebūt sertificēti.	
Tualetes papīrs	Tualetes papīrs	Jā
	Kartona serdene	Pēc izvēles
	Pamatojums: Pats tualetes papīrs ir komponents, ko patērētājs iegādājas tā attiecīgās funkcijas dēļ. Kartona serdene ir papīra saturēšanas vai transportēšanas metode, un to var nošķirt no produkta, neapdraudot tā funkcijas. Šī iemesla dēļ kartona serdenei nav jābūt sertificētai. Tas pats pamatojums attiecas uz visiem papīra izstrādājumiem, kas tiek pārdoti ruļļos un spolēs (piemēram, papīra spoles, termopapīrs ruļļos, papīra dvieļi).	
Salvešu kastes	Salvetes	Jā
	Kaste	Pēc izvēles
	Pamatojums: Salvetes ir komponents, ko patērētājs iegādājas to attiecīgās funkcijas dēļ. Kaste ir salvešu saturēšanas vai transportēšanas metode, un to var nošķirt no produkta, neapdraudot tā funkcijas. Šī iemesla dēļ salvešu kastei nav jābūt sertificētai.	
Mēbeles	Mēbeles	Jā
	Iepakojums	Pēc izvēles
	Cenu zīme vai reklāmas etiķete	Pēc izvēles
	Pamatojums: Mēbeles ir komponenti, ko patērētājs iegādājas to attiecīgās funkcijas dēļ. Iepakojums, cenu zīme un reklāmas etiķete pilda sekundāru funkciju, un tos var atdalīt no mēbelēm, neapdraudot to funkciju. Šī iemesla dēļ iepakojumam, cenu zīmei vai reklāmas etiķetei nav jābūt sertificētiem.	
Līmējamās etiķetes loksnēs	Uzlīmes	Jā
	Atdalošais papīrs	Pēc izvēles
	Pamatojums: Etiķetes uzlīme ir patērētāja iegādātais produkts, atdalošajam papīram ir sekundāra funkcija (produkta transportēšana). Tāpēc atdalošajam papīram nav jābūt sertificētam.	
Aploksnes un atdalošais papīrs	Aploksnes	Jā
	Atdalošais papīrs	Pēc izvēles
	Pamatojums: Aploksne ir patērētāja iegādātais produkts un tai ir jābūt FSC sertificētai. Atdalošajam papīram ir sekundāra funkcija un to var sertificēt pēc izvēles.	
Saliekamās mājas (vai visas mājas, kas tiek	Mājas pastāvīgās konstrukcijas komponenti, tai skaitā grīdas	Jā

pārdotas kā vesela vienība)	segums, jumts, sienas, kāpnes, logi un durvis.	
	Citi sekundārie koka elementi (piemēram, mēbeles, skapji, tualetes sēdekļi, plaukti, žogi, tapetes).	Pēc izvēles
	<p>Pamatojums: Māja, kas tiek pārdota kā vesela vienība, ir uzskatāma par FSC sertificētu produktu, ja visi tās pastāvīgie konstrukcijas komponenti, kas ir izgatavoti no meža materiāliem un kas tiek pievienoti mājai, lai apmierinātu konkrētā patērētāja vajadzības (dzīvesvieta), ir sertificēti. Citi sekundārie koka elementi (piemēram, mēbeles, skapji, tualetes sēdekļi, plaukti, žogi, tapetes) nav pastāvīgi mājas komponenti, tāpēc tiem nav jābūt sertificētiem. Mājas, kas izgatavotas no citiem materiāliem (piemēram, ķieģeļiem) un kurās ir iestrādāti atsevišķi koka komponenti (piemēram, durvis, grīdas segums), nevar tikt uzskatītas par FSC sertificētām mājām. Tomēr organizācija var atsevišķi marķēt un reklamēt šos komponentus; identificējot patērētājiem FSC sertificētos elementus.</p>	
Koka grīdas segums ar papīra vai finiera ielaidumiem	Koks	Jā
	Papīra vai finiera ielaidumi	Jā
	<p>Pamatojums: Patērētāju acīs koka komponenti un papīra/finiera ielaidumi nav nošķirami elementi un tie nevar tikt atdalīti, neapdraudot produktu funkciju. Tāpēc gan koka komponentiem, gan papīra vai finiera ielaidumiem ir jābūt sertificētiem, lai grīdas segums tiktu uzskatīts par FSC sertificētu produktu.</p>	

D Pielikums. FSC darba pamatprasību pašnovērtējums (normatīvs)

Saskaņā ar FSC-STD-40-004 *Piegādes Ķēdes Sertifikācijas* standartu, organizācijai savās darbībās ir jāpiemēro FSC darba pamatprasības. FSC ir noteikusi, ka organizācijai ir:

1. Jāpieņem un jāievieš politikas deklarācija(s), kas aptver FSC darba pamatprasības; un
2. Jāuztur aktuāls pašnovērtējums, kurā tiek aprakstīts kā organizācija piemēro FSC darba pamatprasības savās darbībās.

Zemāk ir aprakstītas vadlīnijas, kā organizācija var izpildīt šīs prasības.

Prasības

FSC ir izstrādājusi virkni prasību, kas attiecas uz visām PĶ sertificētajām organizācijām. Tās ir šādas:

FSC darba pamatprasības⁴

- 7.1 Piemērojot FSC darba pamatprasības, organizācijai ir jāņem vērā valsts normatīvajos aktos noteiktās tiesības un pienākumi, vienlaikus izpildot prasību mērķus.
- 7.2 Organizācija nenodarbina bērnus.
  - 7.2.1 Organizācija nepieņem darbā darbiniekus, kuri ir jaunāki par 15 gadiem vai kuri ir jaunāki par nacionālajos vai reģionālajos tiesību aktos vai regulās noteikto vecumu atkarībā no tā, kurš vecums ir lielāks, izņemot gadījumus, kas norādīti 7.2.2 indikatorā
  - 7.2.2 Valstīs, kurās nacionālie tiesību akti vai regulas pieļauj vieglos darbos nodarbināt personas vecumā no 13 līdz 15 gadiem, šāda nodarbinātība nedrīkst traucēt izglītošanos, kaitēt veselībai vai attīstībai. Jo īpaši, ja bērni ir pakļauti obligātajiem izglītības likumiem, viņi ir tiesīgi strādāt tikai normāla dienas darba laika ietvaros, no skolas stundām brīvajā laikā.
  - 7.2.3 Personas, kas ir jaunākas par 18 gadiem, netiek nodarbinātas bīstamā vai smagā darbā, izņemot mācību nolūkā, ja tas ir saskaņā ar spēkā esošiem nacionālajiem tiesību aktiem un regulām.
  - 7.2.4 Organizācija aizliedz sliktākos bērnu nodarbināšanas veidus.
- 7.3 Organizācija ir jālikvidē visus obligātā un piespiedu darba veidus.
  - 7.3.1 Darba attiecības ir brīvprātīgas un balstās uz savstarpēju vienošanos bez sodīšanas draudiem.
  - 7.3.2 Nav pierādījumu par jebkādam rīcībām, kas norāda uz piespiedu vai obligātu darbu, tostarp, bet ne tikai:
    - fiziska un seksuāla vardarbība
    - parāda atstrādāšana
    - algu ieturēšana / ieskaitot darba spēka nodokļu samaksu un/vai depozīta samaksu, lai uzsāktu darbu
    - mobilitātes / pārvietošanās ierobežojumi
    - pases un personu apliecinošu dokumentu paturēšana
    - draudi denuncēt iestādēm
- 7.4 Organizācijai ir jānodrošina, ka nodarbinātībā un profesijas izvēlē nav diskriminācijas.
  - 7.4.1 Nodarbinātības un profesijas izvēles prakse nav diskriminējoša.

---

⁴ Avots: FSC ziņojums par vispārējiem kritērijiem un indikatoriem, kas balstīti uz SDO Pamata Konvenciju principiem (2017).

- 7.5 Organizācijai ir jāciena asociāciju brīvība un tiesības uz koplīgumu slēgšanu.
- 7.5.1 Darbinieki pēc savas izvēles var veidot vai pievienoties arodbiedrībām.
- 7.5.2 Organizācija respektē arodbiedrību tiesības brīvi sastādīt savas konstitūcijas un noteikumus.
- 7.5.3 Organizācija ievēro strādājošo tiesības iesaistīties likumīgās darbībās, kas saistītas ar arodbiedrību veidošanu, pievienošanās tām vai palīdzības sniegšanu, vai arī tiesības atturēties no tādas rīcības; un nediskriminē vai nesoda darbiniekus par šo tiesību izmantošanu.
- 7.5.4 Organizācija godprātīgi un ar vislabākajiem centieniem apspriedīsies ar likumīgi izveidotām arodbiedrībām un/vai to pienācīgi izraudzītiem pārstāvjiem, lai panāktu koplīguma noslēgšanu.
- 7.5.5 Ja koplīgumi pastāv, tie tiek īstenoti.

Politikas deklarācija

FSC pieprasa, lai organizācija pieņemtu un ieviestu vienu vai vairākas politikas deklarācijas, kas ietver FSC darba pamatprasības (skatīt augstāk). Daudzām organizācijām jau ir pieņemtas šādas deklarācijas vai ir ieviesta politika, kas aptver FSC darba pamatprasību principus un praksi. Esošās deklarācijas un īstenotās politikas var tikt izmantotas, lai pierādītu atbilstību PĶ standartam.

Pieņemamā deklarācijā nav jābūt vārds vārdā citētām FSC darba pamatprasībām, tajā vienkārši jāietver FSC darba pamatprasībās izklāstītie principi. Tomēr nepietiek tikai ar vienu pašu deklarāciju, kas citē FSC darba pamatprasības. Deklarācijai(-ām) ir jāpievieno pabeigts pašnovērtējums, kurā organizācija norāda uz atbilstību FSC darba pamatprasībām un to, kā organizācija īsteno politikas deklarāciju(-as). Politikas deklarācijai(-ām) ir jāpievieno dokumentāciju, kas norāda uz tās īstenošanu.

Piemēram, organizācija, kurai ir politikas deklarācija par aizliegumu nodarbināt ikvienu, kas jaunāks par 18 gadiem, atbilst 7.2. punkta prasībām (bērnu nodarbināšanas aizliegums). Organizācijai joprojām būtu jāsniedz pierādījumi, tostarp pašnovērtējuma dokumentācija, lai pierādītu šīs politikas deklarācijas īstenošanu.

Pašnovērtējums

Instrukcijas: Katrai organizācijai ir jāveic pašnovērtējums, kurā ir aprakstīts kā organizācija piemēro FSC darba pamatprasības savās darbībās. Sertifikācijas iestāde izmanto pašnovērtējumu, lai vadītu auditu un noteiktu atbilstību standarta prasībām. FSC ir izstrādājis šo procesu kā efektīvu un rentablu līdzekli, lai pārbaudītu atbilstību prasībām, vienlaikus nodrošinot atbilstību piemērojamajiem tiesību aktiem. Procesam ir svarīgas organizācijas zināšanas par savu darbību un piemērojamiem likumiem, lai palīdzētu auditoram audita laikā.

Organizācijai pašnovērtējumā ir jānorāda, ka tajā iekļautā informācija ir patiesa un pareiza saskaņā ar labākajām pieejamajām zināšanām. Ja organizācija savā pašnovērtējumā apzināti sniedz nepatiesu informāciju, tās sertifikāta darbība var tikt apturēta vai pārtraukta.

Organizācijai uz pašnovērtējuma jautājumiem ir jāatbild pēc iespējas pilnīgāk un patiesāk. Organizācijai ir jāidentificē nepieciešamie dokumenti un citi materiāli, kurus auditors var pārbaudīt, lai noteiktu pašnovērtējumā iekļautās informācijas patiesumu.

PIEZĪME: Vairāku darbības vietu vai grupas PĶ sertifikācijas gadījumā, Centrālais Birojs ir atbildīgs par pašnovērtējuma veikšanu visām sertifikāta tvērumā iekļautajām vietām.

FSC darba pamatprasību pamatā ir to mijiedarbība ar piemērojamiem valsts tiesību aktiem. Organizācijām vienmēr ir jāievēro piemērojamie valsts tiesību akti. Tomēr dažās situācijās valsts tiesību akti pieļauj darbības, kas saskaņā ar FSC darba

amatprasībām ir aizliegtas vai sniedz organizācijai tiesības, kuru dēļ tā var rīkoties pretrunā ar FSC darba pamatprasību principiem. Šādās situācijās organizācijai ir pienācīgi jāņem vērā tiesību aktos noteiktās tiesības un pienākumi, vienlaikus izpildot FSC darba pamatprasību mērķus. Kā panākt šo līdzsvaru ne vienmēr ir skaidrs, tāpēc vispiemērotākā opcija ir iekļaut situācijas paskaidrojumu pašnovērtējumā. Retos gadījumos atbildē var būt nepieciešams iekļaut analīzi par atbilstību piemērojamiem tiesību aktiem, lai paskaidrotu situāciju sertifikācijas iestādei. Šo analīzi vajadzētu iekļaut kā daļu no atbildes.

Jautājumu piemēri, kas var būt noderīgi pašnovērtējuma veikšanā:

FSC ir sniegusi atvērtos jautājumus, kas organizācijai var būt noderīgi pašnovērtējuma veikšanai. Jautājumi ir sadalīti četrās kategorijās, uz kurām ir attiecināmas FSC darba pamatprasības. Nepieciešamais detalizācijas līmenis būs atkarīgs no organizācijas atrašanās vietas, tostarp riska novērtējuma un darba vides. Šis jautājumu saraksts nav pilnīgs.

Kategorija	Jautājums
Bērnu nodarbināšana	<ul style="list-style-type: none"> • Kāds ir tiesību aktos noteiktais, likumīgais vai reglamentētais minimālais nodarbinātības vecums jūsu darbības vietā? • Kādus pasākumus esat veicis, lai nodrošinātu, ka jūsu organizācija nenodarbina bērnus? • Vai jūs reģistrējat savu darbinieku vecumu (dzimšanas dienu) un kā pārbaudāt, vai tas ir faktiskais vecums? Vai pārbaudāt identifikācijas dokumentus? • Ja pastāv juridiski vai normatīvi ierobežojumi, kas, jūsuprāt, ierobežotu jūsu spēju izpildīt prasību, aprakstiet, kā jūs šos ierobežojumus mazināt. • Ja jūs nodarbināt darbiniekus, kas jaunāki par 18 gadiem, aprakstiet, kādus pasākumus esat veicis, lai nodrošinātu, ka viņi neveic bīstamu vai smagu darbu. Ja ir prasība par apmācību un izglītību, norādiet apliecinājošos dokumentus. • Vai ir likumīgi atļauts nodarbināt bērnus vecumā no 13 līdz 15 gadiem? Vai jūs nodarbināt šāda vecuma bērnus? Ja atbilde uz abiem jautājumiem ir apstiprinoša, norādiet veiktos pasākumus, kas nodrošina, ka bērni veic tikai vieglu darbunekaitē viņu veselībai vai attīstībai, un ļauj viņiem strādāt tikai no skolas stundām brīvā laikā.
Piespiedu darbs	<ul style="list-style-type: none"> • Aprakstiet savu darbā pieņemšanas un līgumu slēgšanas praksi, lai pierādītu atbilstību šim principam. • Vai jūs piešķirat aizdevumus vai algas avansa maksājumus, kas liktu darba ņēmējam strādāt ilgāk par likumā vai darba līgumā noteikto laiku? Ja tā, vai varat aprakstīt, kā mazināt piespiedu darba risku šādā gadījumā? • Kā nodrošināt, lai no darbinieka netiktu ieturēta nodarbinātības maksa vai maksājumi, vai depozīts par darba uzsākšanu? • Kā nodrošināt, lai darba ņēmēji netiktu pakļauti nekādiem mobilitātes ierobežojumiem? • Kā nodrošināt, lai darba ņēmēji vienmēr varētu piekļūt savām pasēm un personu apliecinājošiem dokumentiem, vienlaikus piedāvājot drošu vietu dokumentu glabāšanai? • Kā nodrošināt, ka nepastāv draudi darba ņēmēju denuncēšanai attiecīgajām iestādēm?
Diskriminācija	<ul style="list-style-type: none"> • Kā nodrošināt, ka algas un citi darba apstākļi nav diskriminējoši? • Vai pastāv dzimumu/vecuma attiecības vienlīdzība? • Vai jums ir etniski daudzveidīgs darbaspēks? • Vai jums ir politika attiecībā uz nediskrimināciju? • Vai jūs nodrošināt, ka visiem darbiniekiem ir vienādas iespējas iegūt paaugstinājumu amatā? • Kā nodrošināt, lai pretendentiem būtu vienlīdzīgas iespējas iegūt amatu?

	<ul style="list-style-type: none"> • ja pastāv juridiski vai normatīvi ierobežojumi, kas, jūsuprāt, varētu ierobežot jūsu iespējas izpildīt šīs prasības, aprakstiet, kā mazināt šos ierobežojumus?
Asociāciju brīvība un tiesības uz koplīgumu slēgšanu	<ul style="list-style-type: none"> • Vai darbinieki ir apvienojušies arodbiedrībā? Cik jums ir zināms, aprakstiet, kāpēc, jūsuprāt, darba ņēmēji ir vai nav izvēlējušies sevi pārstāvēt arodbiedrībā. • Ja darbiniekus pārstāv arodbiedrība, vai arodbiedrība ir autonoma un neatkarīga? • Kādi darba ņēmēju pārstāvības veidi, izņemot arodbiedrības, pastāv jūsu darbības vietā? • Vai ir noslēgti darba koplīgumi, kas attiecas uz darba ņēmējiem? Ja ir, tad kā nodrošināt šādu līgumu ievērošanu?

FSC darba pamatprasību pašnovērtējums

Apliecinājums: Es, _____, apliecinu, ka turpmāk minētie apgalvojumi ir patiesi un pareizi saskaņā ar man pieejamo informāciju. Es apzinos, ka, tīši sniedzot nepatiesu informāciju, sertifikāta darbība var tikt apturēta vai pārtraukta, vai sertifikāts netiks izsniegts.

_____

Vārds

_____

Datums

Bērnu nodarbināšana

Prasība	Jautājumi	Atbilde
7.2 Organizācija nenodarbina bērnus.	a) Vai jūsu organizācija atbilst 7.2 punkta prasībām? Ja jā, turpiniet ar punktu c).	
7.2.1 Organizācija nepieņem darbā darbiniekus, kuri ir jaunāki par 15 gadiem vai kuri ir jaunāki par nacionālajos vai reģionālajos tiesību aktos vai regulās noteikto vecumu atkarībā no tā, kurš vecums ir lielāks, izņemot gadījumus, kas norādīti 7.2.2 indikatorā	b) Ja atbilde uz a) ir nē, lūdzu aprakstiet, kā vai kāpēc jūsu organizācija neatbilst 7.2. punkta prasībām?	
	c) Aprakstiet kā jūsu organizācija zina, ka tā atbilst 7.2 punkta prasībām? Tas attiecas uz personām, kuras esat nodarbinājis sertifikāta darbības jomā iekļautajā darbības vietā(s).	
7.2.2 Valstīs, kurās nacionālie tiesību akti vai regulas pieļauj vieglos darbos nodarbināt personas vecumā no 13 līdz 15 gadiem, šāda nodarbinātība nedrīkst traucēt izglītošanos, kaitēt	d) Identificējiet visus dokumentus vai citus reģistrus (un to atrašanās vietu), kas pierāda atbilstību 7.2 punkta prasībām.	
	e) Identificējiet juridiskos pienākumus, kuri, jūsaprāt, var ietekmēt jūsu spēju izpildīt 7.2.	

<p>veselībai vai attīstībai. Jo īpaši, ja bērni ir pakļauti obligātajiem izglītības likumiem, viņi ir tiesīgi strādāt tikai normāla dienas darba laika ietvaros, no skolas stundām brīvajā laikā.</p>	<p>prasības. Lūdzu, aprakstiet tos un to, kā tie ietekmē jūsu spēju ievērot 7.2.</p>	
<p>7.2.3 Personas, kas ir jaunākas par 18 gadiem, netiek nodarbinātas bīstamā vai smagā darbā, izņemot mācību nolūkā, ja tas ir saskaņā ar spēkā esošiem nacionālajiem tiesību aktiem un regulām.</p>	<p>f) Pievienojiet jūsu organizācijas politikas deklarāciju(-as), kas ietver 7.2 punktā minētās prasības.</p>	
<p>7.2.4 Organizācija aizliedz sliktākos bērnu nodarbināšanas veidus.</p>		

Piespiedu darbs

Prasība	Jautājumi	Atbilde
7.3 Organizācija ir jālikvidē visus obligātā un piespiedu darba veidus.	a) Vai jūsu organizācija atbilst 7.3 punkta prasībām? Ja jā, turpiniet ar punktu c).	
7.3.1 Darba attiecības ir brīvprātīgas un balstās uz savstarpēju vienošanos bez sodīšanas draudiem.	b) Ja atbilde uz a) ir nē, lūdzu aprakstiet, kā vai kāpēc jūsu organizācija neatbilst 7.3 punkta prasībām?	
7.3.2 Nav pierādījumu par jebkādam rīcībām, kas norāda uz piespiedu vai obligātu darbu, tostarp, bet ne tikai: <ul style="list-style-type: none"> • fiziska un seksuāla vardarbība • parāda atstrādāšana • algu ieturēšana / ieskaitot darba spēka nodokļu samaksu un/vai depozīta samaksu, lai uzsāktu darbu • mobilitātes / pārvietošanās ierobežojumi • pasēs un personu apliecinošu dokumentu paturēšana • draudi denuncēt iestādēm 	c) Aprakstiet kā jūsu organizācija zina, ka tā atbilst 7.3 punkta prasībām? Tas attiecas uz personām, kuras esat nodarbinājis sertifikāta darbības jomā iekļautajā darbības vietā(s).	
	d) Identificējiet visus dokumentus vai citus reģistrus (un to atrašanās vietu), kas pierāda atbilstību 7.3 punkta prasībām.	
	e) Identificējiet juridiskos pienākumus, kuri, jūsuaprāt, var ietekmēt jūsu spēju izpildīt 7.3. prasības. Lūdzu, aprakstiet tos un to, kā tie ietekmē jūsu spēju ievērot 7.3.	
	f) Pievienojiet jūsu organizācijas politikas deklarāciju(-as), kas ietver 7.3 punktā minētās prasības.	

Diskriminācija nodarbinātībā un profesijas izvēlē

Prasība	Jautājumi	Atbilde
<p>7.4 Organizācijai ir jānodrošina, ka nodarbinātībā un profesijas izvēlē nav diskriminācijas.</p> <p>7.4.1 Nodarbinātības un profesijas izvēles prakse nav diskriminējoša.</p>	a) Vai jūsu organizācija atbilst 7.4 punkta prasībām? Ja jā, turpiniet ar punktu c).	
	b) Ja atbilde uz a) ir nē, lūdzu aprakstiet, kā vai kāpēc jūsu organizācija neatbilst 7.4 punkta prasībām?	
	c) Aprakstiet kā jūsu organizācija zina, ka tā atbilst 7.4 punkta prasībām? Tas attiecas uz personām, kuras esat nodarbinājis sertifikāta darbības jomā iekļautajā darbības vietā(s).	
	d) Identificējiet visus dokumentus vai citus reģistrus (un to atrašanās vietu), kas pierāda atbilstību 7.4 punkta prasībām.	
	e) Identificējiet juridiskos pienākumus, kuri, jūsuaprāt, var ietekmēt jūsu spēju izpildīt 7.4. prasības. Lūdzu, aprakstiet tos un to, kā tie ietekmē jūsu spēju ievērot 7.4.	
	f) Pievienojiet jūsu organizācijas politikas deklarāciju(-as), kas ietver 7.4 punktā minētās prasības.	

Asociāciju brīvība un tiesības uz koplīgumu slēgšanu

Prasība	Jautājumi	Atbilde
7.5 Organizācijai ir jāciema asociāciju brīvība un tiesības uz koplīgumu slēgšanu.	a) Vai jūsu organizācija atbilst 7.5 punkta prasībām? Ja jā, turpiniet ar punktu c).	
7.5.1 Darbinieki pēc savas izvēles var veidot vai pievienoties arodbiedrībām.	b) Ja atbilde uz a) ir nē, lūdzu aprakstiet, kā vai kāpēc jūsu organizācija neatbilst 7.5 punkta prasībām?	
7.5.2 Organizācija respektē arodbiedrību tiesības brīvi sastādīt savas konstitūcijas un noteikumus.	c) Aprakstiet kā jūsu organizācija zina, ka tā atbilst 7.5 punkta prasībām? Tas attiecas uz personām, kuras esat nodarbinājis sertifikāta darbības jomā iekļautajā darbības vietā(s).	
7.5.3 Organizācija ievēro strādājošo tiesības iesaistīties likumīgās darbībās, kas saistītas ar arodbiedrību veidošanu, pievienošanu tām vai palīdzības sniegšanu, vai arī tiesības atturēties no tādas rīcības; un nediskriminē vai nesoda darbiniekus par šo tiesību izmantošanu.	d) Identificējiet visus dokumentus vai citus reģistrus (un to atrašanās vietu), kas pierāda atbilstību 7.5 punkta prasībām.	
7.5.4 Organizācija godprātīgi un ar vislabākajiem centieniem apspriedīsies ar likumīgi izveidotām arodbiedrībām un/vai to pienācīgi izraudzītiem pārstāvjiem, lai panāktu koplīguma noslēgšanu.	e) Identificējiet juridiskos pienākumus, kuri, jūsuprāt, var ietekmēt jūsu spēju izpildīt 7.5 prasības. Lūdzu, aprakstiet tos un to, kā tie ietekmē jūsu spēju ievērot 7.5.	
7.5.5 Ja koplīgumi pastāv, tie tiek īstenoti.	f) Pievienojiet jūsu organizācijas politikas deklarāciju(-as), kas ietver 7.5 punktā minētās prasības.	

E Pielikums. Termini un definīcijas

Šajā standartā minētie termini un definīcijas ir atrodamī *FSC-STD-01-002 EN FSC Glossary of Terms*. Uz šo standartu attiecināmi sekojoši termini un definīcijas:

Ietekmētā ieinteresētā puse: Jebkura persona, personu grupa vai uzņēmums, kas ir pakļauti vai varētu tikt pakļauti organizācijas īstenoto darbību ietekmei. Ietekmēto pušu piemēri ietver, bet neaprobežojas ar darbiniekiem, personām, personu grupas vai uzņēmumiem, kas atrodas vai strādā organizācijas darbības vietās.

Apstiprināšanas datums: Datums, kurā atbildīgā iestāde ir apstiprinājusi FSC normatīvo dokumentu.

Salikts produkts: Produkts, kas izgatavots apvienojot divus vai vairākus no meža nākušus komponentus (piemēram, cietkoksni un kokskaidu plātnes), kuri salikti kopā veido citu izstrādājumu (piemēram, mēbeles, mūzikas instrumenti, saplāksnis, laminēti produkti un iepakojums vai drukāti materiāli, kas satur dažādas papīra sastāvdaļas).

Sertifikācijas iestāde: Akreditēta iestāde, kas sniedz atbilstības novērtēšanas pakalpojumus (adaptēts no ISO/IEC 17011:2004 (E)).

Piegādes ķēde: FSC piegādes ķēde (PK) ir produktu ceļš no meža, vai otrreizēji pārstrādātu materiālu gadījumā no brīža, kad materiāls tiek atgūts, līdz galamērķim, kur produkts tiek realizēts ar FSC atsauci un/vai produkts ir gatavs un ir FSC marķēts. Piegādes ķēde ietver katru ieguves, pārstrādes, tirdzniecības un izplatīšanas posmu, kurā virzība uz katru nākamo piegādes ķēdes posmu ietver produkta īpašumtiesību maiņu.

Bērns: Jebkura persona, kas jaunāka par 18 gadiem (SDO 182. konvencijas 2. pants).

Šķeldas un šķiedras produkts: produkts, kurā visi izmantotie koksnes izejmateriāli ir sašķeldoti vai sašķiedroti (piemēram, celuloze, papīrs, drukas materiāli, kartons, skaidu plātne, šķiedru plātne).

Atsaucei atbilstošs izejmateriāls: izejmateriāls, kas nosaka FSC Mix vai FSC Recycled apliecinājumu, procentuālajā sistēmā vai kredītsistēmā kontrolētiem produktiem. Par atsaucei atbilstošiem izejmateriāliem uzskata: FSC sertificētus materiālus, no patērētāja reģenerētus materiālus un no ražotāja reģenerētu papīru (Piezīme: pēdējā kategorijā neietilpst citi no ražotāja reģenerēti materiāli, piemēram, koks un korķis). Saņemtais FSC Mix x% vai FSC Recycled x% izejmateriālu daudzums, kas tiks uzskatīts par atsaucei atbilstošu izejmateriālu, atbilst piegādātāja pārdošanas dokumentos norādītajiem procentiem (piem., ja saņemti 10kg ar FSC Mix 70% apliecinājumu, tikai 7kg tiek ieskaitīti kā atsaucei atbilstoši izejmateriāli). Ar FSC Mix Credit vai FSC Recycled Credit atsauci saņemtais materiāls tiek pilnā mērā (t.i., 100%) uzskatīts par atsaucei atbilstošu izejmateriālu.

Atsauces periods: Laika periods, ko nosaka organizācija katrai produkciju grupai ar mērķi noteikt specifisku FSC atsauci. Minimālais atsauces periods ir laika periods, lai pabeigtu produkta ražošanu, kas ietver saņemšanu, glabāšanu, apstrādi, marķēšanu un gala produkta pārdošanu.

PK vadības sistēma: Organizācijas struktūra, politika, procedūras, procesi un resursi, kas nepieciešami, lai sekmīgi izpildītu šī standarta prasības.

Darba koplīgumi: Brīvprātīgs sarunu process starp darba devējiem vai darba devēju organizāciju un darbinieku arodbiedrībām, lai ar darba koplīgumu palīdzību regulētu darba nosacījumus (SDO Konvencija Nr. 98, 4. pants).

Kopīpašums: Īpašumtiesību struktūra, kurā visas sertifikāta tvērumā iekļautās darbības vietas pieder vienai organizācijai. Tas nozīmē, ka vismaz 51% no īpašuma tiesībām uz struktūrvienībām pieder organizācijai.

Sūdzība: Kādas personas vai organizācijas rakstiski iesniegta neapmierinātības izpausme attiecībā uz sertificētās organizācijas atbilstību prasībām. Sūdzībai ir jāattiecas uz organizācijas PĶ sertifikāta darbības jomu un tajā ir jābūt iekļautam sūdzības iesniedzēja vārdam un kontaktinformācijai, skaidram problēmas aprakstam un pierādījumiem, kas pamato katru sūdzības elementu vai aspektu.

Komponents: Individuāla un atšķirama salikta produkta daļa.

Kopienas ražotājs: Meža apsaimniekošanas vienība (FMU), kas atbilst zemāk aprakstītajiem valdījuma **un** apsaimniekošanas kritērijiem un tādēļ var izmantot FSC Nelielu un Kopienas ražotāju atsauci:

Valdījums: Kopienai ir juridiskas tiesības apsaimniekot FMU (piem., tiesības, ilgtermiņa noma, koncesija) **un** ir piemērojams viens no šiem nosacījumiem:

- i. kopienas pārstāvji ir pamatiedzīvotāji⁵ vai tradicionālo tautu pārstāvji⁶; **vai**
- ii. FMU atbilst mazu, zemas apsaimniekošanas intensitātes mežu (SLIMFs) kritērijiem⁷

Apsaimniekošana: kopiena aktīvi apsaimnieko FMU, saskaņojot veicamās darbības (piemēram, saskaņā ar kopienas mežu apsaimniekošanas plānu), **vai** kopiena atļauj mežu apsaimniekošanu veikt citiem (piem., resursu pārvaldniekam, apakšuzņēmējiem, meža apsaimniekotāju uzņēmumam).

Ja kopiena nodod meža apsaimniekošanu citiem, tai jānodrošina atbilstība 1. kritērijam **un** 2. **vai** 3. kritērijam:

1. Kopienai piederošā institūcija⁸ ir juridiski atbildīga par mežizstrādes darbībām; **un**
2. Kopiena veic mežizstrādes darbības; **vai**
3. Kopienai piederošā institūcija ir atbildīga par meža apsaimniekošanas lēmumiem un apseko un uzrauga ar meža apsaimniekošanu saistītās darbības

⁵ Pamatiedzīvotāju tautas definīcija dokumentā FSC Meža apsaimniekošanas principi un kritēriji (5. versija, 5. projekts): "Tautas un tautu grupas, kam raksturīgas šādas īpašības: Galvenā īpašība ir pašidentifikācija kā pamatiedzīvotājiem individuālā līmenī, kas tiek pieņemta kopienā; pirms-koloniālo un/vai pirms-kolonistu sabiedrību vēsturiskā nepārtrauktība; spēcīga saikne ar teritorijām un apkārtnējiem dabas resursiem; skaidri noteiktas sociālās, ekonomiskās vai politiskās sistēmas; skaidri nošķirama valoda, kultūra un uzskati; neveido dominējošu sabiedrības grupu; apņemas saglabāt un uzturēt senču vidi un sistēmas kā atsevišķas tautas un kopienas. (Avots: Pielāgots no United Nations Permanent Forum on Indigenous, Factsheet 'Who are indigenous peoples' October 2007; United Nations Development Group, 'Guidelines on Indigenous Peoples' Issues' United Nations 2009, United Nations Declaration on the Rights of Indigenous Peoples, 13 September 2007)

⁶ Tradicionālās tautas definīcija, kas ierosināta dokumentā FSC Meža apsaimniekošanas principi un kritēriji (5. versija, 5. projekts): Tradicionālās tautas ir sociāla grupa vai cilvēki, kuri sevi neidentificē kā pamatiedzīvotājus un kuri apliecina savas tiesības uz zemi, mežu un citiem resursiem, pamatojoties uz ielguma tiesībām vai tradicionālajiem amatiem un tradicionālajiem zemes izmantošanas veidiem. [Avots: Forest Peoples Programme (Marcus Colchester, 07 October 2009)]

⁷ Skat. SLIMF atbilstības kritēriji (FSC-STD-01-003)

⁸ ANO Deklarācijas par pamatiedzīvotāju tiesībām 19. pants: Valstis apspriežas un labā ticībā sadarbojas ar attiecīgajiem pamatiedzīvotājiem ar viņu pārstāvības iestāžu starpniecību, lai iegūtu brīvprātīgu, iepriekšēju un informētu piekrišanu pirms tādu tiesību vai administratīvo aktu pieņemšanas un īstenošanas, kas var ietekmēt šos pamatiedzīvotājus.

PIEZĪME: mežs var atrasties vai nu kopienas mežā un/vai uz individuāli piešķirtiem zemes gabaliem, kamēr vien kopiena patur tiesības izmantot mežu (piemēram, Meksikas *ejido*, Brazīlijas ilgtspējīgas attīstības rezervāros).

Līgumslēdzēja organizācija: Individīds, uzņēmums vai cita juridiska persona, kas nodod pakalpojuma sniedzējam kādu no FSC PĶ sertifikāta tvērumā esošajām darbībām.

Apakšuzņēmējs: Individīds, uzņēmums vai cita juridiska persona, ar ko organizācija ir noslēgusi līgumu par kādu no FSC PĶ sertifikāta tvērumā esošu darbību veikšanu.

Kontrolēts materiāls: Izejmateriāls, kas piegādāts bez FSC atsaucis, bet tā atbilstība ir novērtēta saskaņā ar FSC-STD-40-005 EN *Requirements for Sourcing Controlled Wood* standartu.

Pārstrādes koeficients: Organizācijas lietotā attiecība starp ienākošo materiālu daudzumu un izejošo materiālu daudzumu pēc noteikta apstrādes posma. Pārstrādes koeficientu aprēķina dalot izejošo materiālu daudzumu ar ienākošo daudzumu, un to piemēro vai nu visam produktam kopumā vai arī katram atsevišķam produkta komponentam.

Blakus produkti: Produkti, kas radušies cita (pamata) produkta primārās ražošanas laikā no viena izejmateriāla (piem., skaidas, šķeldas, kas radušies zāģmateriālu apstrādes laikā).

Kredīta konts: Organizācijas uzskaitē ar kuras palīdzību tiek pielietota kredītsistēma. Uzskaitē tiek norādīts pieskaitītais un atskaitītais kredītu apjoms, lai kontrolētu ar FSC Mix Credit, FSC Recycled Credit vai FSC Controlled Wood atsauci pārdodamo produktu daudzumu.

Kredītsistēma: FSC kontroles sistēma, kas ļauj pārdot produktus ar FSC atsauci tieši tik daudz, lai tie atbilstu atsaucēi atbilstošu izejmateriālu daudzumam un katrai produktu grupai piemērojamajiem pārstrādes koeficientiem.

Piegādes dokuments: Produkta piegādes pavaddokumenti papīra vai elektroniskā formātā, kuros norādīts piegādāto produktu apraksts, klase un daudzums. Piegādes dokumenti ir pavadzīmes, pārvadāšanas dokumenti, transportēšanas dokumenti vai iepakojumu saraksti.

Diskriminācija: ietver: a) jebkādu atšķirību, izslēgšanu vai priekšroku, kas izdarīta, pamatojoties uz rasi, ādas krāsu, dzimumu, reliģiju, politisko uzskatu, nacionālo izcelsanos, sociālo izcelsmi, seksuālo orientāciju, kuras rezultātā tiek atceltas vai traucētas vienlīdzīgas iespējas vai attieksme nodarbinātībā vai profesijā; b) jebkuru citu atšķirību, izslēgšanu vai priekšroku, kuras rezultātā tiek atceltas vai traucētas vienlīdzīgas iespējas vai attieksme nodarbinātībā vai profesijā, ko var noteikt skartais cilvēks pēc apspriešanās ar darba devēju un darbikieku arodbiedrībām, ja tādas pastāv, un ar citām atbilstošām struktūrām (pielāgots no SDO 111. konvencijas 1. panta).

Spēkā stāšanās datums: Datums, no kura publicētais FSC normatīva dokuments ir derīgs lietošanai.

Atbilstošs izejmateriāls: Neapstrādāti un reģenerēti izejmateriāli, kas ir derīgi iekļaušanai konkrētā FSC produkciju grupā, atkarībā no materiāla kategorijas.

Nodarbinātība un profesija: Ietver piekļuvi profesionālajai apmācībai, piekļuvi nodarbinātībai un konkrētām profesijām, kā arī nodarbinātības noteikumus un nosacījumus (Starptautiskās Darba organizācijas 111. konvencijas 1. pantu 1.3).

Gala klients: Persona vai organizācija, kas iegādājas un lieto produktu, nevis nodarbojas ar tā ražošanu vai pārdošanu.

Eirozona: Ģeogrāfisks un ekonomisks reģions, kas sastāv no tām Eiropas Savienības dalībvalstīm, kuras ir pieņēmušas eiro (€) kā savu valsts valūtu.

FSC darba pamatprasības: Starptautiskās Darba Organizācijas (SDO) kritēriji un indikatori, kas ietverti FSC ziņojumā⁹ par pamatprincipiem un tiesībām darbā: asociāciju brīvības un tiesību uz darba koplīgumiem atzīšana; visu veidu piespiedu vai obligātā darba likvidēšana; bērnu nodarbināšanas atcelšana; un diskriminācijas izskaušana attiecībā uz nodarbinātību un profesiju.

Gatavs produkts: Produkts, kas tālāk vairs netiks apstrādāts, marķēts vai iepakots pirms tā galīgās izmantošanas vai pārdošanas gala patērētājam. Gatavo produktu uzstādīšana, iesaiņojuma pievienošana un piegriešana netiek uzskatītas par produkta izmaiņām, ja vien šīs aktivitātes neietver atkārtotu iesaiņošanu, FSC produkta sastāva maiņu vai atkārtotu marķēšanu.

PIEZĪME: Atsevišķi produkti var tikt uzskatīti par gataviem vai pusgataviem produktiem atkarībā no tā kāds būs to pielietojums. Piemēram, zāģmateriāli vai papīrs netiek klasificēti kā gatavi produkti, ja tos pārdod ražotājam, kas tos tālāk pārveidos citos produktos.

Piespiedu vai obligātais darbs: Darbs vai pakalpojums, kas tiek prasīts no jebkuras personas, izmantojot jebkādu soda draudus, un kuru minētā persona nav labprātīgi piekritusi veikt (SDO 29. konvencijas 2.1 pants).

Mežsaimniecības sertifikācijas shēma: Shēma, kas balstīta uz meža apsaimniekošanas un/vai meža produktu piegādes ķēdes standartu izstrādi sertifikācijas nolūkos.

Meža produkti: Organiski materiāli un produkti, kas ražoti no mežā iegūtām izejvielām, tostarp koksnes un nekoksnes meža produkti.

FSC sertificēts materiāls: Izejmateriāls, kas ir piegādāts ar FSC 100%, FSC Mix vai FSC Recycled atsauci no sertificēta piegādātāja.

FSC sertificēts produkts: Produkts, kas atbilst visām piemērojamajām sertifikācijas prasībām. Tas var tikt pārdots rēķinos norādot FSC atsauci un var tikt izplatīts ar FSC preču zīmēm. FSC Controlled Wood netiek uzskatīts par FSC sertificētu produktu.

FSC atsaucē: Apliecinājums, kas norādīts FSC sertificētu vai FSC Controlled Wood gala produktu pārdošanas dokumentos. FSC atsaucēs ir: **FSC 100%, FSC Mix X%, FSC Recycled X%, FSC Mix Credit, FSC Recycled Credit un FSC Controlled Wood.**

FSC kontroles sistēma: Sistēma, kas tiek izmantota, lai kontrolētu katrā produktu grupā esošo produktu daudzumu, kas var tikt pārdoti ar FSC atsauci. FSC kontroles sistēmas ir: **nodalītā, procentuālā un kredītsistēma.**

FSC kontrolēta koksne: Materiāls vai produkts, kas var tikt pārdots ar 'FSC Controlled Wood' atsauci.

FSC kredīts: Produkta daudzums (pēc apjoma vai svara), kas no kredīta konta var tikt pārdots ar FSC Mix Credit vai FSC Recycled atsauci.

---

⁹ Avots: FSC ziņojums par vispārējiem kritērijiem un indikatoriem, kas balstīti uz SDO Pamata Konvenciju principiem (2017).

FSC 100%: FSC atsauce uz produktiem, kuros izmantotie izejmateriāli nāk tikai FSC sertificētiem dabiskiem mežiem vai plantācijām.

FSC Mix: FSC atsauce uz produktiem, kuros izmantotie izejmateriāli nāk no vienas vai vairākām materiālu kategorijām: **FSC 100%, FSC Mix, FSC Recycled, kontrolēta materiāla, FSC Controlled Wood, no patērētāja reģenerēta materiāla un/vai no ražotāja reģenerēta materiāla.**

PIEZĪME: Produkciju grupas, kurās produkti tiek izgatavoti tikai no reģenerēta materiāla, kontrolēta materiāla un/vai FSC Controlled Wood, nav derīgas pārdošanai ar FSC Mix atsauci.

FSC procents: Atsaucei atbilstošu izejmateriālu procentuālā attiecība produkta grupā noteiktās atsauces vai pasūtījuma periodā.

FSC Recycled: FSC atsauce otrreizēji pārstrādātiem produktiem, kas sastāv tikai no otrreizēji pārstrādātiem izejmateriāliem

Šķiedru testēšana: koksnes identificēšanas tehnoloģiju izmantošana, lai noteiktu masīvkoka un šķiedras produktu dzimtu, ģinti, sugu un izcelsmi (Avots: FSC-STD-60-004 V2-0).

FSC darījums: FSC produktu, kuriem pārdošanas dokumentācijā ir norādīta FSC atsauce, pirkšana vai pārdošana.

Labticība sarunu laikā: Organizācija (darba devējs) un darbinieku arodbiedrības pieliek visas pūles, lai panāktu vienošanos, vadītu patiesas un konstruktīvas sarunas, izvairītos no kavēšanās sarunās, ievērotu noslēgtos un izstrādājamus līgumus un veltītu pietiekami daudz laika strīdu apspriešanai un izšķiršanai (Gerning B, Odero A, Guido H (2000), darba koplīgumi: SDO standarti un uzraudzības iestāžu principi. Starptautiskais darba birojs, Ženēva).

Ienākošais materiāls: Izejvielas, kā arī pusgatavi vai gatavi produkti, ko organizācija ir iegādājusies vai radījusi pati un, kas FSC sertifikāta ietvaros tiek izmantoti ražošanas procesā vai tirgoti.

Integrēta vadības sistēma: Uzņēmējdarbības procesa vadības sistēma, kas ļauj organizācijai izmantot integrētu pieeju uzņēmējdarbības pārvaldībai. Visi FSC sertificētu iepirkumu, krājumu, ražošanas un pārdošanas dati tiek integrēti un dod iespēju sertifikācijas iestādēm attālināti pārbaudīt šo informāciju, kas iegūta no vairākām darbības vietām.

Ieinteresētā puse: Jebkura persona, personu grupa, vai uzņēmums, kas ir izrādījis interesi, vai ir zināms, ka to interesē, organizācijas veiktās darbības.

Viegls darbs: Valsts likumi vai regulas var atļaut nodarbināt vai strādāt personām vecumā no 13 līdz 15 gadiem un veikt vieglu darbu, kas a) nav kaitīgs viņu veselībai vai attīstībai; un b) netraucē apmeklēt skolu, netraucē piedalīties profesionālās ievirzes izglītībā vai apmācības programmās, ko apstiprinājusi kompetentā iestāde, vai netraucē bērnu kapacitātei gūt labumu no apmācībām (SDO 138. konvencija, 7. pants).

Materiāla kategorija: Neapstrādāti vai reģenerēti materiāli, kas var tikt izmantoti FSC produkciju grupās. Ir šādas materiālu kategorijas: **FSC 100%, FSC Mix, FSC Recycled, FSC Controlled Wood, kontrolēts materiāls, no patērētāja reģenerēts materiāls un no ražotāja reģenerēts materiāls.**

Vietējie likumi: Viss to primāro un sekundāro tiesību aktu kopums (likumi, rīkojumi, statūti, dekrēti), ko piemēro tikai kādā noteiktā ģeogrāfiskā apgabalā, kādas noteiktas valsts teritorijā, kā arī sekundāri noteikumi un terciāras administratīvas procedūras (noteikumi/ prasības), kas nepārprotami izriet no šiem primārajiem un sekundārajiem

tiesību aktiem.

Neitrāls materiāls: Materiāls, kas nenāk no meža (t.i., ne meža materiāls). Piemēram, augu šķiedras vai pārkoksnēti materiāli (piem., lini, kas tiek izmantoti dēļu ražošanā, kas tiks klasificēti kā koka paneļi vai salikti produkti), sintētiski vai neorganiski materiāli (piem., stikls, metāls, plastmasa, pildvielas, spilgtinātāji). Neitrāli materiāli neiever nekoksnes meža produktus vai kritušus kokus. Uz neitrāliem materiāliem, kas izmantoti FSC produkciju grupās, PĶ kontroles prasības neattiecas. Tiklīdz ne no meža nācis materiāls tiek iekļauts FSC sertifikāta tvērumā, FSC nosaka un dara zināmu, kad šāds materiāls vairs netiks uzskatīts par neitrālu materiālu.

Neatbilstošs produkts: Produkts vai materiāls, kura atbilstību piemērojamajām FSC sertifikācijas prasībām un FSC atsaucēm organizācija nevar pierādīt.

Nekoksnes meža produkts (NTFP): Jebkurš meža produkts, kas nav koks (balņi), tai skaitā materiāli, kas tiek iegūti no kokiem, piemēram, sveķi, lapas, kā arī citi augu un dzīvnieku izcelsmes produkti. Piemēram, bet ne tikai, bambuss, sēklas, augļi, rieksti, medus, palmas, gumija, korņis, dekoratīvi augi un citi meža izcelsmes produkti.

Tiešsaistes apliecinājumu platforma (OCP): FSC digitālā platforma, kurā sertifikāta turētāji reģistrē FSC sertificētas produkcijasdarījumus ar mērķi verificēt šos darījumus.

Uz produkta (marķējums vai zīme): Šis termins attiecas uz jebkuru ar FSC sertifikāciju saistītu marķējumu vai zīmi, kas ir piestiprināta vai izvietota uz produkta vai tā iesaiņojuma. Piemēram, uz produkta izvietotās birkas, uzlīmes, iededzinājumi, informācija par mazumtirgotāja iepakojumu nelieliem produktiem (piem., zīmuļiem), aizsargiepakojumi un plastmasas plēve.

Organizācija: Persona vai juridiska persona, kas jau ir sertifikāta turētāja vai ir pieteikusies sertifikātam, un tādēļ ir atbildīga par atbilstības nodrošināšanu piemērojamajām FSC prasībām

Izejšais materiāls: Izejvielas, pusgatavi vai gatavi produkti, kas tiek ražoti vai piegādāti ar FSC atsauci no FSC sertificētas organizācijas.

Ārpakalpojumi: Prakse, kuras ietvaros kāds no iekšējiem uzņēmējdarbības procesiem (piem., aktivitātes vai uzdevumi, kuri tiek veikti, lai ražotu produktu vai sniegtu pakalpojumu) ar līguma starpniecību tiek nodots citam uzņēmumam. Ārpakalpojumi parasti notiek ārpus organizācijas telpām. Taču, ja organizācija nevar kontrolēt vai uzraudzīt apakšuzņēmēja veiktās aktivitātes, tā drīkst noslēgt tādu ārpakalpojuma līgumu, kas nodrošina ārpakalpojuma sniegšanu organizācijas telpās.

Ārpakalpojumu līgums: Rakstisks līgums starp līgumslēdzēju organizāciju un apakšuzņēmēju par FSC sertificēta produkta vai materiāla ražošanas vai pārstrādes pakalpojumu, kur līgumslēdzēja organizācija saglabā kontroli un atbildību par izejmateriālu iegādi no (rēķina izsniedzēja) piegādātāja un par produkcijas pārdošanu klientam. Izejmateriālu var nosūtīt no līgumslēdzējas organizācijas vai no (piegādājošā) piegādātāja apakšuzņēmējam, un produkciju var atgriezt vai nosūtīt no apakšpiegādātāja līgumslēdzējai organizācijai vai līgumslēdzējas organizācijas klientam.

Dalībnieks: Darbības vieta, kas iekļauta vairāku darbības vietu vai grupas sertifikāta tvērumā. Apakšuzņēmēji, kas tiek izmantoti saskaņā ar ārpakalpojuma līgumiem, netiek uzskatīti par dalībniekiem.

Procentuālā sistēma: FSC kontroles sistēma, kas ļauj pārdot gala produktus ar tādu FSC atsauci, kas atbilst izejmateriālu proporcijai noteiktā atsauces periodā.

Fiziskais valdījums: Organizācijas fiziska rīkošanās ar FSC sertificētu materiālu un produktu (piem., ciršana, uzglabāšana, ražošana, izplatīšana). Transportēšana nav uzskatāma par fizisku valdījumu šī standarta kontekstā.

No patērētāja otrreiz pārstrādāti materiāli: No patērētāja produkta reģenerēti meža izcelsmes materiāli, ko indivīds, mājsaimniecība vai komerciāla, industriāla vai institucionāla iestāde, jau ir izmantojusi tiem paredzētajam mērķim kā produkta gala patērētāji.

No ražotāja otrreiz pārstrādāti materiāli: Meža izcelsmes materiāli, kas reģenerēti no sekundāra vai no tālāka ražošanas procesa, kur materiāls nav ticis ražots mērķtiecīgi, nav piemērots gala lietošanai, to nav iespējams atkārtoti izmantot tajā pašā ražošanas procesā tai pat vietā, kurā tas radīts.

Primārā ražošana: Jebkāda apstrāde, kas pārveido iepriekš neapstrādātus apaļkoka vai šķeldas materiālus citos produktos. Šķeldas un šķiedru produktu gadījumā, primārā ražošana ietver celulozes un papīra ražošanu no iepriekš neapstrādātiem apaļkoka vai šķeldas materiāliem.

Procedūra: Noteikts veids, kādā tiek veikta darbība vai process.

Produkciju kategorijas: Kategorijas, kas piešķirtas produktiem ar vienādu vai līdzīgu funkcionālu pielietojumu un/vai nomenklatūru (piemēram, zāģmateriāli), bet tiem ir atšķirīgas tehniskās vai vizuālās īpašības (piemēram, zāģmateriāli ar vairākiem mezgliem parasti tiek klasificēti citā kategorijā nekā zāģmateriāli bez mezgliem).

Produkciju grupa: Organizācijas izveidots produktu kopums, kam piemīt vienādas izejmateriālu un gala produktu pamatīpašības un, kas tādēļ var tikt apvienots, lai kontrolētu FSC gala produktu atsauces un marķējumu.

Produkcijas veids: Vispārīgs gala produkta apraksts, kas balstīts uz FSC-STD-40-004a *FSC Produkcijas klasifikācija* dokumentā norādīto klasifikācijas sistēmu.

Publicēšanas datums: Datums, kurā apstiprinātais FSC normatīvais dokuments tiek izziņots un publicēts FSC mājas lapā (parasti vismaz 90 dienas pirms spēkā stāšanās datuma).

Otrreiz pārstrādāts materiāls: Materiāls, kas acīmredzami būtu utilizēts kā atkritumi, taču tā vietā tas tiek savākts un reģenerēts kā izejmateriāls neapstrādāta materiāla vietā. Reģenerēts materiāls tiek atkārtoti izmantots, pārstrādāts vai otrreizēji sasmalcināts ražošanas procesa vai cita komerciāla pielietojuma ietvaros. Par reģenerētiem materiāliem tiek klasificētas šādas izejmateriālu kategorijas: **FSC Recycled, no patērētāja reģenerēts materiāls, no ražotāja reģenerēts materiāls.** Šajā kategorijā neietilpst neapstrādātu meža izcelsmes atlikumu atkārtota izmantošana, piemēram, kritušu koku izmantošana. Tāpat kategorijā neietilpst arī citu organisko materiālu izmantošana, kas nav cēlušies no meža (piem., lauksaimniecības atlikumi).

Mazumtirgotājs: organizācija, kas pārdod gatavos produktus izmantošanai vai patēriņam tieši sabiedrībai, nevis nodod tos tālākpārdošanai.

Slīdošais vidējais procentuālais rādītājs: FSC procents, kas tiek aprēķināts noteiktas produkcijas grupas atsauces periodam, un ir balstīts uz vidējo aprēķinu no noteikta iepriekšējo atsauču periodu skaita, ne lielāka kā 12 mēneši.

Pārdošanas dokuments: Juridisks, komerciāls dokuments, kas apliecina produkta pārdošanu (piem., rēķins, pirkuma apliecinājums, pārdošanas līgums, kredītzīme). Tas var būt papīra vai elektroniskā formā un tajā tiek identificētas abas iesaistītās puses, pārdotie produkti un to daudzumi, pārdošanas datumi, cenas.

Bojāts koks: Koks, kas:

- dabiski nogāzts (piem., vētras vai sniega dēļ);
- nozāgēts un pēc tam pazaudēts vai atstāts (piem., balķi, kas nogrimuši upes vai ezera dibenā transportēšanas laikā, nozāgēti koki, kas netiek savākti, krastā izskaloti balķi);

- nozāgēts citiem, ar ražošanu nesaistītiem, mērķiem (piem., koks nozāgēts retinot augļu dārzus, attīrot ceļus, iekārtojot pilsētas);
- iegrimis ūdenī un pamests mākslīgo rezervuāru un aizsprostu celtniecības rezultātā.

FSC PK kontrolēs un marķēšanas nolūkos, kritušus kokus uzskata par neapstrādātiem materiāliem un tie ir izvērtēti kā kontrolēti materiāli vai pārdoti kā FSC Controlled Wood.

Tvērums: Organizācijas produkciju grupas, darbības vietas un aktivitātes, kas iekļautas FSC akreditētas sertifikācijas iestādes novērtējumā kopā ar sertifikācijas standartiem, pēc kuriem organizācijas ir auditētas.

Darbības vieta: Viena organizācijas funkcionālā vienība, kas atrodas vienā fiziskā atrašanās vietā, bet ir ģeogrāfiski nošķirta no citām tās pašas organizācijas vienībām. Organizācijas vienības ar atsevišķām fiziskajām atrašanās vietām var tikt uzskatītas par darbības vietas daļām, ja tās ir darbības vietu paplašinājumi bez savām iegādes, apstrādes vai pārdošanas funkcijām (piem., attālināta glabāšana). Apakšuzņēmējiem, kuri tiek izmantoti saskaņā ar ārpakalpojuma līgumiem (piem., ārpakalpojuma līgumi par noliktavu pakalpojumiem), piederošās darbības vietas nav uzskatāmas par darbības vietām šī standarta izpratnē. Tipiski darbības vietu piemēri ir apstrādes vai tirdzniecības vietas, piemēram, ražotnes, tirdzniecības biroji vai organizācijai piederošas noliktavas.

Neliels ražotājs: Meža apsaimniekošanas vienība (FMU) vai meža apsaimniekošanas vienību grupa, kas atbilst SLIMF kritērijiem un pielikumiem (FSC-STD-01-003a) un tādēļ kvalificējas FSC Nelielu un Kopienas ražotāju atsaucei. Ja meža apsaimniekotāju grupas sertifikāts iekļauj meža apsaimniekošanas vienības, kas neatbilst SLIMF kritērijiem, tad tikai tās FMU, kas ir SLIMF, tiek uzskatītas par nelieliem ražotājiem.

Masīvkoka produkts: Produkts, kuru veido masīvs koka gabals (piem., baļķis, sija, dēlis).

Ieinteresētās personas: skat. definīcijas „ietekmētā ieinteresētā puse” un „ieinteresētā puse”.

Piegādātājs: Individīds, uzņēmums vai cita juridiska persona, kas organizācijai piegādā meža izcelsmes materiālus.

Piegādes ķēde: uzņēmumu ķēde, kas ražo, pārvieto un/vai izplata noteiktu produktu, un, kurā ietilpst visi nepieciešamie posmi, lai pārvērstu produktu no izejmateriāla par gala produktu un izplatītu to gala klientam.

Koksnes legalitātes likums: Nacionālie vai starptautiskie likumi, kas aizliedz nelikumīgu meža izcelsmes produktu tirdzniecību (piem., ES Kokmateriālu regula (EUTR), ASV Leisija likums, Austrālijas Nelikumīgas mežizstrādes aizlieguma likums).

Tirgotājs: Individīds vai juridiska persona, kura pērk un pārdot koksnes un/vai ar koksni nesaistītus produktus, pārņemot tos likumīgā valdījumā. Tirgotāji nepārveido produktus nedz tiešā veidā, nedz iegādājoties ārpakalpojumu.

PIEZĪME: Gatavu produktu uzstādīšana, koka žāvēšana, produkta ielikšana iepakojumā un piegriešana netiek uzskatīta par materiāla pārveidošanu.

Tirdzniecības partneri: Organizācijas piegādātāji un klienti, kas piegādā un/vai iegādājas produktus ar FSC atsauci.

Darījumu verificācija: Sertifikācijas iestāžu un/vai Starptautiskā Akreditācijas Servisa (ASI) pārbaude, kurā novērtē vai sertifikāta turētāja pielietotās FSC atsauces ir pareizas un atbilst tirdzniecības partneru pielietotajām FSC izejmateriālu atsaucēm.

Nodalītā sistēma: FSC kontroles sistēma, kas ļauj pārdot gala produktus ar tādu pašu, vai zemāku, FSC atsauci kā izejmateriāla produktu kategorijai. Ja piemērojams, pārnest var arī viszemāko pielietoto procentuālo atsauci vai kredītatsauci atsauci.

Pārejas periods: Laika periods (parasti viens gads) pēc spēkā stāšanās datuma, kurā jaunā FSC normatīvā dokumenta versija darbojas paralēli vecajai versijai (kur tāda pastāv). Lai nodrošinātu pakāpenisku ieviešanu, abas versijas ir derīgas vienā laika posmā. Sešus mēnešus pēc pārejas perioda beigām, saskaņā ar veco versiju izdotie sertifikāti tiek uzskatīti par nederīgiem.

Neapstrādāts materiāls: primārais materiāls, kas cēlies no dabiskiem mežiem vai plantācijām. Otrreiz pārstrādāti materiāli neietilpst šajā kategorijā.

Nodarbinātie ¹⁰ : visas nodarbinātās personas, tostarp valsts ierēdņi un pašnodarbinātās personas, kā arī nodarbinātie, kas strādā uz nepilnu slodzi un veic sezonas darbus, visu līmeņu un kategoriju nodarbinātie, tostarp strādnieki, administratori, inspektori, vadītāji, apakšuzņēmēji, kā arī pašnodarbināti līgumslēdzēji un darbuzņēmēji (avots: SDO Konvencija Nr. C155 par darba drošību un veselības aizsardzību, 1981. g.).

Arodbiedrība: jebkura darba ņēmēju organizācija, kas veicina un aizstāv darba ņēmēju intereses (pielāgots no SDO konvencijas Nr. 87 10. panta). Ir svarīgi atzīmēt, ka noteikumi un vadlīnijas par darba ņēmēju organizācijas sastāvu dažādās valstīs ir atšķirīgi, jo īpaši attiecībā uz tiem, kuri tiek uzskatīti par ierindas locekļiem un tiem, kuriem ir tiesības "pieņemt un atlaist". Arodbiedrība mēdz nodalīt asociāciju starp tiem, kas var "pieņemt un atlaist", un tiem, kuri to nevar.

Sliktākie bērnu darba veidi: ietver a) visas verdzības formas vai verdzībai līdzīgas darbības, piemēram, bērnu pārdošanu un tirdzniecību, parādu verdzību, dzimtbūšanu, piespiedu darbu, tostarp piespiedu vai obligātu bērnu vervēšanu izmantošanai bruņotos konfliktos; b) bērna izmantošana, iegūšana vai piedāvāšana prostitūcijai, pornogrāfijas veidošanai vai pornogrāfiskai izrādīšanai; c) bērna izmantošana, iegūšana vai piedāvāšana nelikumīgām darbībām, jo īpaši narkotiku ražošanai un tirdzniecībai, kā noteikts attiecīgajos starptautiskajos līgumos; d) darbs, kas pēc savas būtības vai apstākļiem, kādos tas tiek veikts, var kaitēt bērnu veselībai, drošībai vai tikumībai (SDO 182. konvencijas 3. pants).

---

¹⁰ Darbinieku, piemēram, uzraugu, funkciju definīcijas dažādās valstīs ir atšķirīgas. Situācijās, kad darbiniekam, darba devēja vai vadības interesēs, ir tiesības pieņemt darbā, pārcelt, atstādināt, atlaist, atsaukt, paaugstināt amatā, atbrīvot no amata, norīkot, apbalvot vai disciplinēt citus darbiniekus vai arī viņiem ir pienākums vadīt kolektīvu, tad šādi darbinieki var nebūt tiesīgi pievienoties arodbiedrībām.

Forest Stewardship Council®

---

ic.fsc.org

FSC International Center GmbH
Charles-de-Gaulle-Straße 5 · 53113 Bonn · Germany

All Rights Reserved FSC® International 2017 FSC®F000100